

APSTIPRINĀTS

ar Valsts meža dienesta

27.06.2016. rīkojumu Nr.74

VALSTS MEŽA DIENESTS
2015.GADA
PUBLISKAIS PĀRSKATS

Rīga, 2016

SATURS

PRIEKŠVārds	3
1. PAMATINFORMĀCIJA	4
1.1. 2015. GADA GALVENĀS PRIORITĀTES UN INFORMĀCIJA PAR TO ĪSTENOŠANU	6
1.2. MEŽA RESURSU RAKSTUROJUMS	7
1.3. MEŽA APSAIMNIEKOŠANAS UN IZMANTOŠANAS UZRAUDZĪBA	8
<i>Meža atjaunošanas, ieaudzēšanas un jaunaudžu kopšanas uzraudzība</i>	8
<i>Meža reproduktīvā materiāla ieguve un sertificēšana</i>	8
<i>Meža atjaunošana</i>	9
<i>Meža ieaudzēšana</i>	10
<i>Jaunaudžu kopšana</i>	11
<i>Meža inventarizācija</i>	11
<i>Iesniegumu pārbaudes un apliecinājumu koku ciršanai izsniegšana</i>	12
<i>Koku ciršanas apjoms</i>	12
<i>Atmežošana</i>	12
1.4. MEŽA SANITĀRĀ STĀVOKĻA UZRAUDZĪBA.....	13
1.5. DABAS AIZSARDZĪBA MEŽĀ	14
<i>Mikroliegumu izveidošana un aizsardzība</i>	14
<i>Meža zemes ar saimnieciskās darbības aprobežojumiem</i>	14
1.6. MEŽA UGUNSAZSARDZĪBA	16
1.7. MEŽA APSAIMNIEKOŠANU UN IZMANTOŠANU REGULĒJOŠO NORMATĪVO AKTU PĀRKĀPUMI	17
1.8. MEDĪBAS REGULĒJOŠO NORMATĪVO AKTU IEVĒROŠANAS KONTROLE UN MEDĪBU RESURSU STĀVOKLIS	19
<i>Medību normatīvo aktu ievērošanas kontrole</i>	19
<i>Medijamo dzīvnieku populāciju stāvokļa novērtēšana</i>	19
<i>Nomedīšanas apjomu administrēšana</i>	20
<i>Mednieku eksaminācija un mednieku apliecību izsniegšana</i>	21
<i>Eiropas Savienības interešu sfērā ietilpstošo dzīvnieku sugu monitorings</i>	21
1.9. KLIENTU APKALPOŠANA.....	22
1.10. MEŽA VALSTS REĢISTRS	22
1.11. KVALITĀTES VADĪBA, IEKŠĒJAIS AUDITS UN KONTROLE.....	23
<i>Kvalitātes vadības sistēma</i>	23
<i>Kontrole</i>	23
<i>Kokmateriālu regula</i>	23
2. FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI	24
<i>Dienesta darbības stratēģijas plānotās budžeta programmu un apakšprogrammu ietvaros finansētās galvenās aktivitātes un to mērķi, plānotie darbības rezultāti</i>	26
<i>Sniegtie pakalpojumi</i>	26
3. PERSONĀLS	27
<i>Personāla apmācība</i>	27
4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	28
5. PLĀNI 2016.GADAM	30
<i>Riski un neskaidrības</i>	30
<i>Prioritātes un plāni</i>	30

Godātie lasītāji!

Andis Krēsliņš

Valsts meža dienesta
ģenerāldirektors

Valsts meža dienests sagatavojis informāciju par notiekošo Latvijas valsts teritorijā esošajos mežos 2015. gadā un tā attīstības tendencēm. Tāpat kā iepriekšējos gados, arī pagājušajā gadā mežs nodrošināja izejvielas koksnes produktu ražošanai, pildīja vides aizsardzības funkcijas un bija pieejams sociālo jautājumu risināšanā visiem Latvijas iedzīvotājiem.

Saglabājas meža platību palielināšanās tendence. Diemžēl joprojām, ar ievērojami mazāku intensitāti, palielinās lapu koku īpatsvars pārējos mežos.

Stabilizējies nocirstās koksnes apjoms, nepieciešamajos apjomos notiek meža atjaunošana un kopšana. Samazinās dažādu meža apsaimniekošanas izmantošanas noteikumu pārkāpumu skaits.

Viens no Valsts meža dienesta uzdevumiem ir nodrošināt meža ugunsapsardzību visās meža zemēs un purvos. Ierobežotie finanšu resursi nenodrošina pilnīgu šīs funkcijas izpildi. Pateicoties savlaicīgai meža ugunsgrēku atklāšanai, nav palielinājusies vidējā izdegusī platība uz vienu meža ugunsgrēku.

Attīstās medību saimniecība un medību kultūra. Pieaug medījamo dzīvnieku, izņemot meža cūkas, skaits un to nomedīšanas apjomi. Būtisku ietekmi uz meža cūku populāciju atstāja Āfrikas cūku mēris, kura ierobežošanā, pastiprināti medījot meža cūkas, savu ieguldījumu deva daudzi mednieki. 2015. gadā uzsākām vecā parauga mednieku apliecību nomaiņu pret jaunām.

2015. gads bija jaunās meža ģeogrāfiskās informācijas sistēmas pabeigšanas gads, tagad nepieciešams to ieviest un mācēt izmantot. Valsts meža dienesta speciālisti aktīvi piedalījās ar meža apsaimniekošanu saistīto normatīvo aktu izstrādē un to ietekmes izvērtēšanā.

Galvenā Valsts meža dienesta bagātība ir augsti kvalificēti, profesionāli un zinoši cilvēki. Pateicoties viņu pašreizējai darbībai, neskatoties darba stundas un neskatoties uz metroloģiskajiem apstākļiem, mežsaimnieciskās darbības mežā tiek uzraudzītas un nodrošināta spēkā esošo normatīvo aktu ievērošana.

Ceru, ka publiskajā pārskatā iekļautā informācija būs Jums noderīga.

1. PAMATINFORMĀCIJA

Valsts meža dienests (turpmāk - Dienests) ir zemkopības ministra padotībā esoša valsts tiešās pārvaldes iestāde, kas visā Latvijas teritorijā uzrauga meža apsaimniekošanu un izmantošanu, ugunsdrošību un medības reglamentējošo normatīvo aktu prasību ievērošanu, īsteno meža ugunsdzēsību un piedalās meža nozares politikas veidošanā un ieviešanā.

Nākotnes redzējums

Līderis valstī informācijas, datu apjoma un apstrādes iespēju jomā saistībā ar meža un medību resursiem, tai skaitā nodrošinot aktuālu, kvalitatīvu un unikālu kartogrāfisko informāciju par mežu. Valsts pārvaldes iestāde, kas savas kompetences ietvaros nodrošina valsts meža politikā minētās uzraudzības un atbalsta funkcijas veikšanu visos Latvijas Republikas mežos, ar uzsvāru uz sabiedrības sociālo, ekonomisko un ekoloģisko interešu sabalansēšanu, tajā pašā laikā neierobežojot saimnieciskās darbības patstāvību, to panākot ar konkurētspējīgu, augsti kvalificētu, kompetentu un ar jaunākajām tehnoloģijām nodrošinātu personālu.

Dienesta galvenās funkcijas:

- uzraudzīt meža apsaimniekošanu, izmantošanu un medības reglamentējošo normatīvo aktu ievērošanu;
- pārtraukt un novērst meža apsaimniekošanu un izmantošanu reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumus;
- nodrošināt meža ugunsapsardzību, atklājot, ierobežojot un likvidējot meža ugunsgrēkus visos mežos;
- uzraudzīt Eiropas Parlamenta un Padomes 2010.gada 20.oktobra Regulas Nr. 995/2010, ar ko nosaka pienākumus tirgus dalībniekiem, kas laiž tirgū kokmateriālus un koka izstrādājumus, prasību ievērošanu.
- piedalīties valsts meža politikas izstrādē un ieviešanā, kā arī Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) atbalsta pasākumu izstrādē un ieviešanā;
- sadarboties ar tiešās un pastarpinātās valsts pārvaldes iestādēm, nevalstisko un starptautisko institūciju un organizāciju, kā arī citiem sabiedrības un institūciju pārstāvjiem.

Dienests savas kompetences ietvaros visā Latvijas teritorijā uzrauga to normatīvo aktu ievērošanu, kuri regulē meža apsaimniekošanu un izmantošanu, novērtē normatīvo aktu darbību attiecībā uz meža apsaimniekošanu un izmantošanu, piedalās meža apsaimniekošanu un izmantošanu regulējošo normatīvo aktu projektu

Misija

Sabiedrības interesēs nodrošināt likumu un likumu pamatoto tiesību aktu piemērošanu un to ievērošanas kontroli visos mežos neatkarīgi no to īpašnieka.

Darbības mērķis

Nodrošināt meža un meža nozares ilgtspēju.

Vērtības

Profesionāls un kompetents personāls

Atbildība un godprātība

Pieejamība un sadarbība ar sabiedrību

Attīstība un inovācija

Komandas darbs un sadarbība

Neatkarīga eksperta tēls meža un medību resursu jomā

Vienāda attieksme pret visiem meža īpašniekiem

izstrādāšanā, izsniedz normatīvajos aktos noteiktās atļaujas, apliecības, apliecinājumus un citus dokumentus, atestē meža reproduktīvā materiāla ieguves avotus un sertificē meža reproduktīvo materiālu, veic meža sanitārā stāvokļa uzraudzību, pārbauda meža inventarizācijas datu kvalitāti, uztur Meža valsts reģistru, eksaminē mednieku un medību vadītāju kandidātus un izsniedz mednieka un medību vadītāju apliecības, kā arī pārbauda mednieku praktiskās iemaņas šaušanā ar medību ieroci. Tiek administrēta valsts un starptautiski finansēto atbalsta programmu realizācija mežsaimniecībā, informēta sabiedrība par meža un medību resursu stāvokli un to izmantošanu.

Dienesta darbinieki informē un sniedz atbalstu meža īpašniekiem meža likumdošanas normatīvo aktu jautājumos, kā arī rūpējas, lai meža apsaimniekotāji zinātu, izprastu un ievērotu meža apsaimniekošanu regulējošo normatīvo dokumentu prasības.

Dienesta funkciju izpildi un pakalpojumus meža īpašniekiem un tiesiskajiem valdītājiem, medniekiem un pārējiem klientiem nodrošina centrālā administrācija, virsmežniecības, mežniecības.

Dienesta juridiskā adrese:

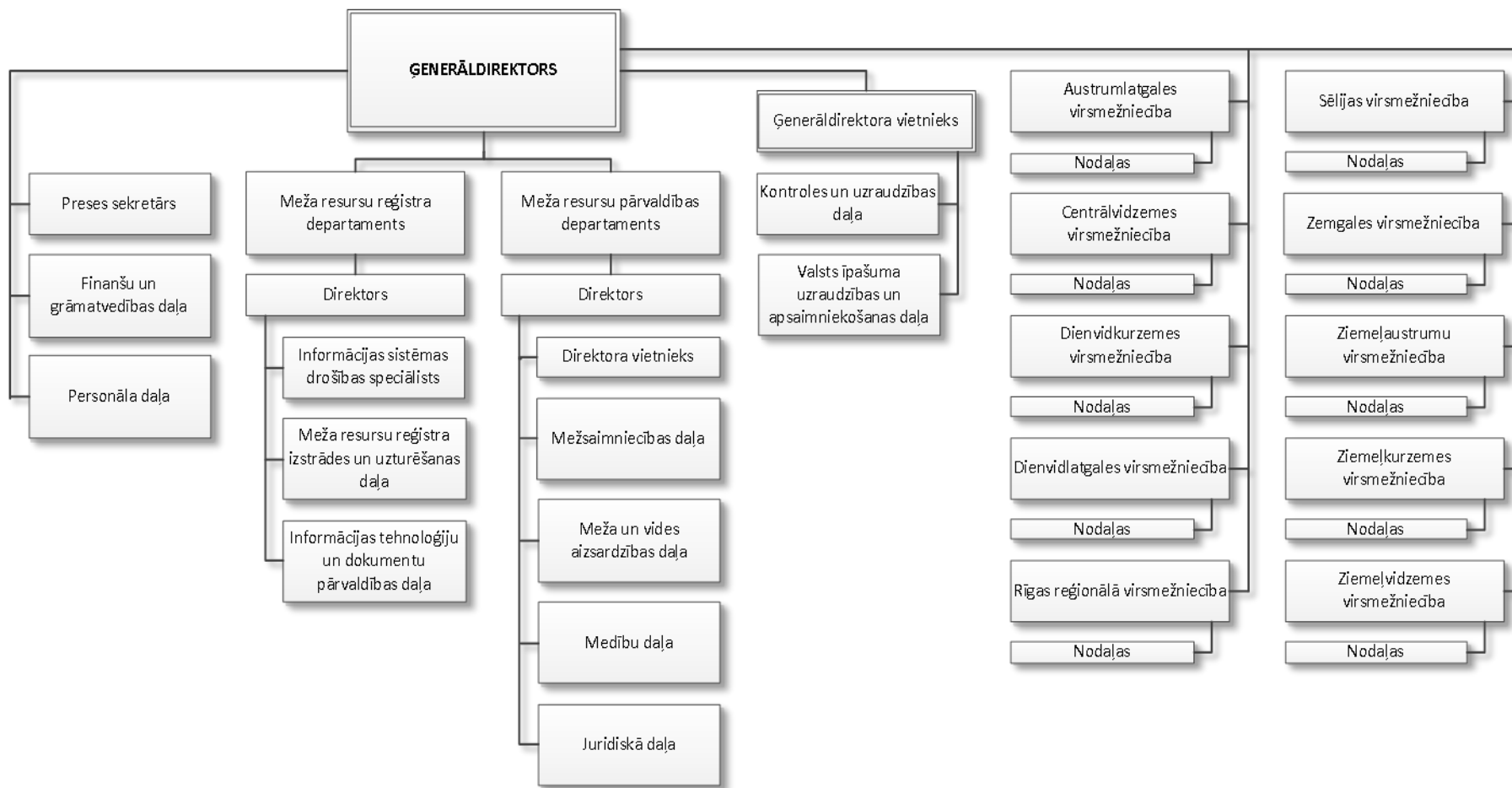
13.janvāra iela 15, Rīga, LV—1932

Tālr.: +371 67226600, fakss: +371 67211176

E-pasts: vmd@vmd.gov.lv

www.vmd.gov.lv

Uzticības tālr.: +371 67221322

1.1.att. Valsts meža dienesta struktūra uz 01.01.2016.

1.1. 2015. GADA GALVENĀS PRIORITĀTES UN INFORMĀCIJA PAR TO ĪSTENOŠANU

Pārskata gadā Valsts meža dienestā pieejamību klientiem un administratīvās funkcijas īsteno centrālā administrācija, 10 virsmežniecības, 29 virsmežniecību mežniecības.

Pārskata gadā būtiska ietekme bijusi jaunās Meža valsts reģistra informācijas sistēmas ieviešanai produkcijā.

Dienests aktīvi uzsācis Lauku attīstības programmas 2014. – 2020. gadam mežsaimniecības nozares atbalsta pasākumos noteikto prasību izpildes uzraudzību, sadarbojoties ar Lauku atbalsta dienestu valsts un ES atbalsta pasākumu administrēšanā un koordinācijā.

2015. gadā Dienests ir nodrošinājis specifiska režīma ievērošanu Āfrikas cūku mēra skartajās zonās, kā arī ir īstenojis aktivitātes vīrusa izplatības samazināšanai pārējā Latvijas teritorijā.

Dienests ir aktīvi iesaistījies Zemkopības ministrijas rīkotajās darba grupās, kurās notiek ar Dienesta funkcijām saistīto normatīvo aktu grozījumu izstrāde.

Ar Dienesta līdzdalību izstrādātas Meža un saistīto nozaru attīstības pamatnostādnes 2015. – 2020.gadam.

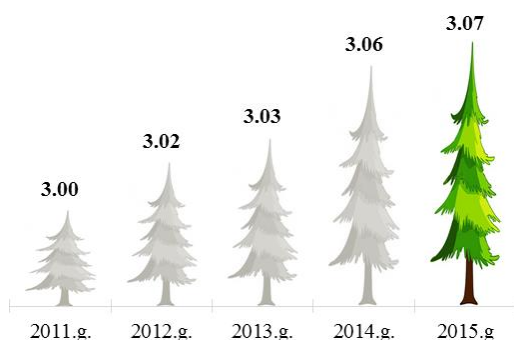
Dienests veicis maksimāli pieļaujamā koku ciršanas apjoma aprēķinu 2016. līdz 2020. gadam, un šis apjoms ir ticis apstiprināts Ministru kabinetā (rīkojums Nr. 718, 2015. gada 16. novembrī).

2015. gadā Dienests ir sagatavojis konceptuālo ziņojumu "Par pašreizējo situāciju meža ugunsdzēsībā Valsts meža dienestā un priekšlikumi situācijas risināšanai" (01.09.2015 MK sēdes prot.Nr.44 §37.)

Ir ticis papildināts ikdienas darbā nepieciešamais aprīkojums un atjaunots dienesta autotransports, tai skaitā specializētās ugunsapsardzības autocisternas, tādējādi saglabājot virzību uz stabilu, konkurētspējīgu, augsti kvalificētu, kompetentu un ar jaunākajām tehnoloģijām apgādātu personālu.

1.2. MEŽA RESURSU RAKSTUROJUMS

1.2.att. Meža valsts reģistrā reģistrētā meža platību izmaiņu dinamika, milj.ha

Pēc Meža valsts reģistra datiem mežs Latvijā aizņem 3,07 milj. ha lielu platību. Salīdzinājumā ar citām Eiropas valstīm, Latvija pieskaitāma pie mežiem bagātām valstīm, jo Eiropā mežs vidēji aizņem 33% no sauszemes teritorijas, kamēr Latvijā meža zemes aizņem 52%. Valsts apsaimniekošanā atrodas 1,50 milj. ha (49%) meža, savukārt pārējo apsaimniekotāju meži sastāda 1,57 milj. ha (51%).

Latvijas teritorija ir 6,46 milj. ha liela. Pēc Dienesta datiem, kas apkopoti Meža valsts reģistrā (inventarizētās platības, kas tiek pakļautas saimnieciskajai darbībai un kuru reglamentē Meža likums) mežainums ir 52% (meža zemju platības- 3,36 milj. ha, no tām mežs 3,07 milj. ha – attiecība pret valsts teritorijas kopējo platību, %). Salīdzinot ar 1923.gadu, kad mežainums Latvijā bija 23%, līdz 2015.gadam, tas ir vairāk nekā dubultojies. Meža platību pieaugums prognozējams arī turpmāk, jo turpinās lauksaimniecībā neizmantoto zemju dabiskā aizaugšana, kā arī to mērķtiecīga apmežošana.

Latvijas mežus pārsvarā veido skuju koki, tomēr ievērojamu daļu aizņem arī pārējās sugas. Skuju koku audzes ir 51,9% no visu mežaudžu platībām, bērzu audzes – 30,9%, baltalkšņu – 7,5% un apšu – 5,6%.

Plašāka informācija par meža resursu raksturojumu pieejama Dienesta sagatavotajā informatīvajā materiālā Meža statistikas CD 2015. gads, kas atrodams Dienesta mājaslapā www.vmd.gov.lv

1.1.tabula

Valdošo koku sugu īpatsvara sadalījums Meža valsts reģistrā reģistrētajās mežaudzēs, ha, %

LATVIJĀ	2011.g.	2012.g.	2013.g.	2014.g.	2015.g.	%	ha
Priede	35.4% 1 009 171	35.0% 1 003 625	34.7% 1 000 737	34.3% 995 992	34.0% 993 274	-0.3%	-2718
Egle	18.2% 520 602	18.1% 520 038	18.0% 520 745	18.0% 521 843	17.9% 523 325	0.3%	1482
Bērzs	30.5% 870 812	30.6% 875 870	30.7% 885 728	30.8% 894 926	30.9% 904 032	1.0%	9106
Apse	4.8% 137 172	5.0% 144 001	5.2% 150 437	5.4% 157 084	5.6% 163 361	4.0%	6277
Baltalksnis	7.1% 202 578	7.2% 206 511	7.3% 210 705	7.4% 214 235	7.5% 218 186	1.8%	3951
Melnalksnis	2.8% 80 494	2.9% 82 165	2.9% 83 734	3.0% 86 483	3.0% 88 611	2.5%	2127
Osis	15 560	15 027	14 582	13 674	13 011	-4.8%	-663
Ozols	9 797	9 903	9 931	10 009	10 077	0.7%	69
Pārējās sugas	<u>7 773</u>	<u>8 270</u>	<u>8 714</u>	<u>9 167</u>	<u>9 637</u>	<u>5.1%</u>	<u>470</u>
Kopā (ha)	2 853 959	2 865 411	2 885 313	2 903 413	2 923 515	0.7%	20102
VALSTS MEŽA MEŽAUDZĒS							
Priede	47.9% 687 360	47.9% 687 213	47.7% 687 905	47.4% 686 241	47.9% 686 251	0.0%	10
Egle	21.6% 310 232	21.6% 310 363	21.6% 312 063	21.6% 312 981	21.6% 313 006	0.0%	25
Bērzs	23.1% 331 722	23.0% 330 045	23.0% 331 657	23.1% 333 912	23.1% 335 036	0.3%	1123
Apse	3.2% 46 434	3.3% 47 233	3.4% 48 728	3.5% 50 619	3.6% 52 183	3.1%	1565
Baltalksnis	0.7% 10 351	0.7% 10 437	0.7% 10 604	0.7% 10 834	0.8% 11 014	1.7%	180
Melnalksnis	2.7% 38 125	2.7% 38 797	2.7% 39 255	2.8% 40 590	2.9% 41 534	2.3%	943
Osis	7 304	6 970	6 791	6 176	5 682	-8.0%	-494
Ozols	2 821	2 913	2 930	2 949	2 942	-0.2%	-7
Pārējās sugas	<u>1 928</u>	<u>1 979</u>	<u>1 996</u>	<u>1 979</u>	<u>2 023</u>	<u>2.2%</u>	<u>44</u>
Kopā:	1 436 277	1 435 950	1 441 928	1 446 281	1 449 670	0.2%	3389
PĀRĒJO MEŽU MEŽAUDZĒS							
Priede	22.7% 321 811	22.1% 316 412	21.7% 312 832	21.3% 309 751	20.8% 307 023	-0.9%	-2728
Egle	14.8% 210 370	14.7% 209 675	14.5% 208 682	14.3% 208 862	14.3% 210 320	0.7%	1457
Bērzs	38.0% 539 090	38.2% 545 825	38.4% 554 071	38.5% 561 014	38.6% 568 996	1.4%	7983
Apse	6.4% 90 738	6.8% 96 768	7.0% 101 709	7.3% 106 465	7.5% 111 178	4.4%	4713
Baltalksnis	13.6% 192 227	13.7% 196 074	13.9% 200 100	14.0% 203 401	14.1% 207 173	1.9%	3772
Melnalksnis	3.0% 42 369	3.0% 43 369	3.1% 44 479	3.1% 45 893	3.2% 47 077	2.6%	1184
Osis	8 256	8 057	7 791	7 497	7 329	-2.2%	-168
Ozols	6 977	6 990	7 000	7 060	7 136	1.1%	76
Pārējās sugas	<u>5 845</u>	<u>6 291</u>	<u>6 718</u>	<u>7 188</u>	<u>7 614</u>	<u>5.9%</u>	<u>426</u>
Kopā:	1 417 681	1 429 461	1 443 384	1 457 131	1 473 845	1.1%	16713

1.3. MEŽA APSAIMNIEKOŠANAS UN IZMANTOŠANAS UZRAUDZĪBA

MEŽA ATJAUNOŠANAS, IEAUDZĒŠANAS UN JAUNAUDŽU KOPŠANAS UZRAUDZĪBA

Meža atjaunošanas, ieaudzēšanas un jaunaudžu kopšanas mērķis ir izaudzēt augstražīgas un bioloģiski noturīgas mežaudzes, lai nodrošinātu tautsaimniecību ar nepieciešamajiem koksnes resursiem, vienlaikus saglabājot vides ekoloģisko līdzsvaru un veicot meža rekreācijas un estētisko īpašību paaugstināšanu. Dienests veic minēto mežsaimniecisko pasākumu apjoma fiksēšanu, kvalitātes pārbaudes un statistikas datu apkopošanu.

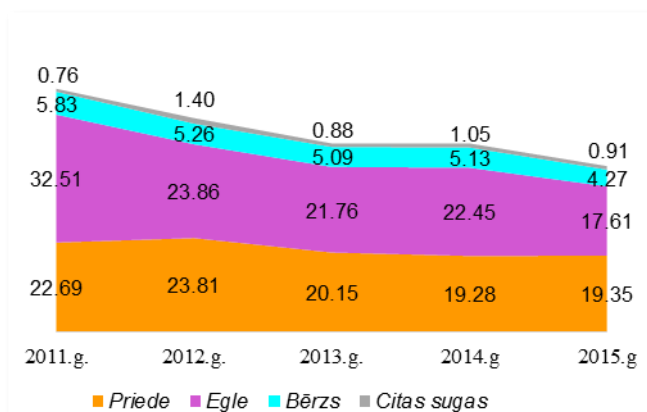
MEŽA REPRODUKTĪVĀ MATERIĀLA IEGUVE UN SERTIFICĒŠANA

Meža reproduktīvā materiāla ieguves un sertificēšanas mērķis ir saglabāt Latvijas meža koku sugu ģenētisko daudzveidību un uzlabot atjaunoto un ieaudzēto mežaudžu produktivitāti, vitalitāti un atjaunošanās spēju. Atbilstoši normatīvo aktu prasībām Dienests veic meža reproduktīvā materiāla ražošanas, izmantošanas un tirdzniecības kontroli.

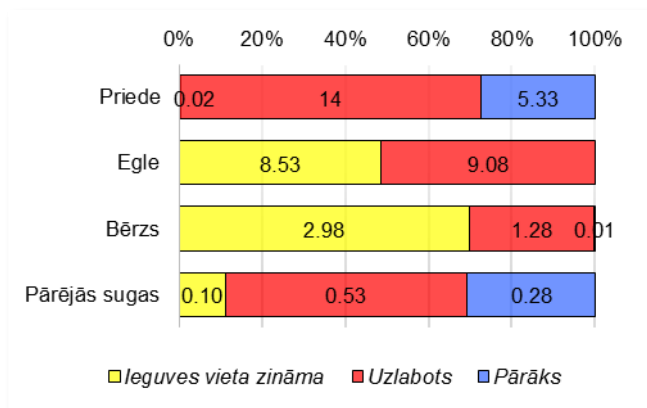
Līdz 2015. gada 31. decembrim Dienests Meža reproduktīvā materiālā ieguves avotu reģistrā ir reģistrējis 425 meža reproduktīvā materiāla ieguves avotus, tai skaitā 149 augstāko („uzlabots” un „pārāks”) kategoriju.

2015. gadā meža koku sēkļu ražošanai ir ievākti 1576 hektolitri čiekuru, stādu audzēšanai - 23 kg ozola zīles.

2015. gadā izaudzēti, sertificēti un izmantoti meža atjaunošanai vai ieaudzēšanai 42.13 milj., tai skaitā 30.50 milj. ģenētiski augstvērtīgāko kategoriju „uzlabots” un „pārāks” meža koku sējeņi un stādi. Uz citām Eiropas Savienības dalībvalstīm pārvietoti 12.47 milj. meža koku sējeņi un stādi.

1.2.att. Izaudzētais un meža atjaunošanai un ieaudzēšanai pielietotais stādāmais materiāls, milj.gab.

1.3.att. Izaudzētais un meža atjaunošanai un ieaudzēšanai 2015. gadā pielietotais stādāmais materiāls sadalījumā pa kategorijām, milj.gab.

MEŽA ATJAUNOŠANA

Meža atjaunošanas pamatuzdevums ir mežsaimniecības prasībām atbilstoša produktīva un kvalitatīva meža izaudzēšana, mežu atjaunojot sējot vai stādot, vai veicinot dabisko atjaunošanos, ja tā norit ar dotajiem augšanas apstākļiem atbilstošām koku sugām.

Kā liecina Dienesta apkopotā informācija par meža atjaunošanu valstī, 2015.gadā Latvijā kopā atjaunoti 41,7 tūkst. ha meža, no kuriem valsts mežā atjaunoti 16,3 tūkst. ha, pārējo īpašnieku mežā atjaunoti – 25,3 tūkst. ha. 2015.gada atjaunošanas apjomi ir par 3,7 tūkst. ha lielāki kā 2014.gadā, tie ir optimāli un stabili, jo ir līdzvērtīgi gada laikā kailcirtēs nocirstajām platībām.

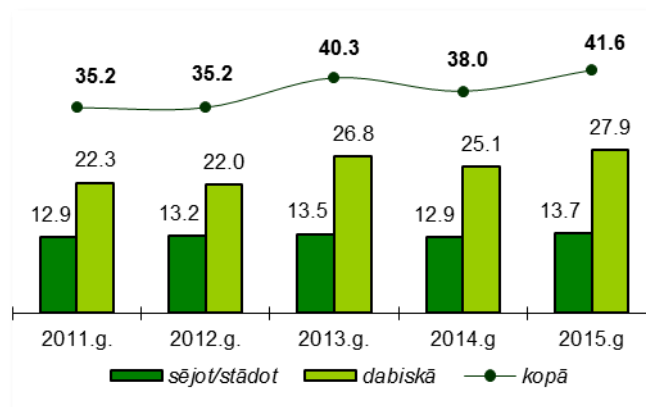
Salīdzinājumā ar 2014.gadu pārējo īpašnieku mežos 2015. gadā meža atjaunošanas apjomi palielinājušies par 6,2 tūkst. ha, valsts mežos atjaunots par 2,6 tūkst. ha mazāk.

2015.gadā mežs sējot un stādot atjaunots 13,7 tūkst. ha platībā (32 % no atjaunotās meža kopplatības); valsts mežos sējot vai stādot atjaunoti 8,2 tūkst. ha (50 %), bet pārējo īpašnieku mežos – 5,5 tūkst. ha, kas ir 22 % no kopējās 2015.gadā atjaunotās meža platības pārējo īpašnieku mežos.

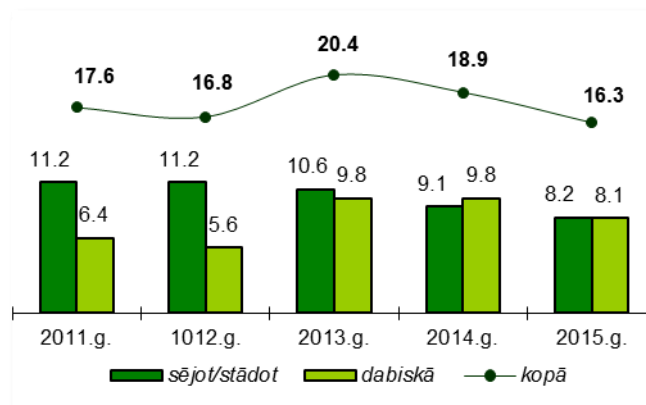
Meža atjaunošanas noteikumu prasības un meža īpašnieku vai tiesisko valdītāju pieņemtie lēmumi atjaunojamās koku sugas izvēlē nodrošina meža atjaunošanu ar piecām galvenajām, saimnieciski izmantojamām koku sugām – bērzu, priedi, egli, apsi un baltalksni

2015.gadā Latvijā ar skuju kokiem atjaunoti 15,1 tūkst. ha jeb 36 % no atjaunotās kopplatības (egle – 18 %, priede – 18 %), bet ar lapu kokiem 26,6 tūkst. ha jeb 64% no atjaunotās kopplatības.

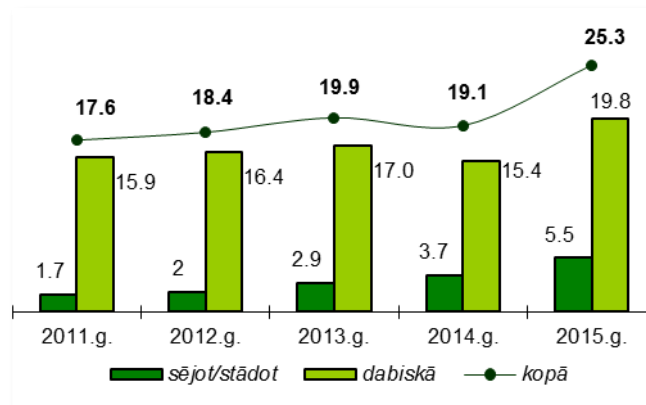
Galvenās lapu koku sugas ir bērzs – 11,7 tūkst. ha (28 %), apse- 7,6 tūkst. ha (28%), baltalksnis 5,3 tūkst. ha (14%). Galvenās koku sugas meža atjaunošanā valsts mežos un pārējo īpašnieku mežos ir atšķirīgas: valsts mežos 53 % platību ir atjaunotas ar skuju kokiem (t.sk. egle 17 %, priede 36%), bet pārējo īpašnieku mežos ar skuju kokiem atjaunotas 25 % platības (t.sk. egle – 18 % un priede – 7%). Pārējās platībās dominē ar bērzu atjaunotās audzes (28 %), kā arī ievērojamu īpatsvaru sastāda apse (21 %) un baltalksnis (22 %).

1.4.att. Meža atjaunošana Latvijā, tūkst. ha

1.5.att. Meža atjaunošana valsts mežos, tūkst. ha

1.6.att. Meža atjaunošana pārējo īpašnieku mežos, tūkst. ha

1.2.tabula

Koku sugu īpatsvars meža atjaunošanā Latvijā, %

	2011.g.	2012.g.	2013.g.	2014.g.	2015.g.
Priede	21%	23%	21%	20%	18%
Egle	20%	17%	16%	17%	18%
Bērzs	25%	25%	28%	28%	28%
Apse	19%	18%	19%	20%	18%
Baltalksnis	12%	14%	13%	12%	14%
Pārējās sugas	3%	3%	3%	3%	4%

1.3.tabula

Koku sugu īpatsvars meža atjaunošanā valsts mežos, %

	2011.g.	2012.g.	2013.g.	2014.g.	2015.g.
Priede	36%	41%	35%	33%	36%
Egle	28%	25%	19%	16%	17%
Bērzs	19%	22%	26%	29%	28%
Apse	14%	9%	15%	17%	14%
Baltalksnis		1%	2%	1%	1%
Pārējās sugas	3%	2%	3%	4%	4%

1.4.tabula

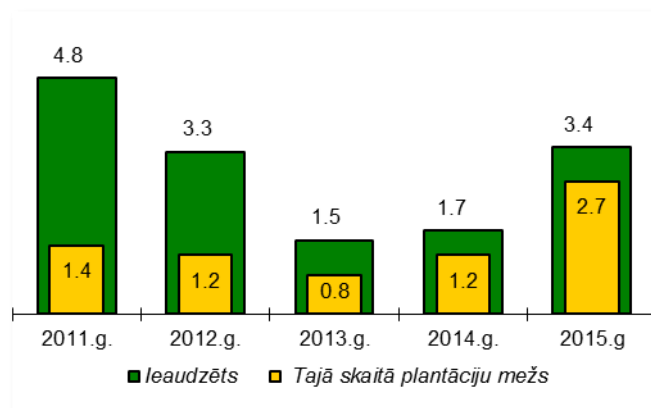
Koku sugu īpatsvars meža atjaunošanā pārējo īpašnieku mežos, %

	2011.g.	2012.g.	2013.g.	2014.g.	2015.g.
Priede	6%	6%	7%	7%	7%
Egle	11%	10%	14%	18%	18%
Bērzs	32%	29%	28%	27%	28%
Apse	25%	26%	23%	22%	21%
Baltalksnis	23%	26%	25%	23%	21%
Pārējās sugas	3%	3%	3%	3%	4%

Ar 2015.gadu 2014.-2020.gada plānošanas perioda ietvaros neproduktīvu mežaudžu, baltalkšņu un blīgznu mežaudžu nomainībai ir pieejams Valsts un Eiropas Savienības finansējums atbalsta pasākumā „Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā”. 2015. gadā Dienestā iesniegti un izvērtēti Meža apsaimniekošanas atbalsta pasākumu plāni, kuros plānots saņemt Valsts un Eiropas Savienības atbalstu mežaudžu nomainībai 692 hektāru platībā.

MEŽA IEAUDZĒŠANA

Meža ieaudzēšana ir jauna meža sēšana un stādīšana ar mežu neapklātās zemēs. Meža ieaudzēšanai lauksaimniecībā neizmantotās zemēs ir vairāki mērķi. Kā galvenie minami: racionāla zemes izmantošana, vides piesārņojuma samazināšana, lauku ainavu dažādošana, rekreācijas iespēju paplašināšana u.c. Ieaudzētās meža platības var ierīkot arī kā plantāciju mežu, kas ir īpašiem mērķiem ieaudzētas mežaudzes. Ieaudzējot plantāciju mežu, būtu lietderīgi izmantot tikai selekcionētu stādāmo materiālu, jo šāda stādāmā materiāla augšanas gaita un koku kvalitāte ir labāka, nekā stādot mežņus. Sākot ar 2015.gadu 2014.-2020.gada plānošanas perioda ietvaros meža ieaudzēšanai lauksaimniecībā neizmantotās platībās ir pieejams Valsts un Eiropas Savienības finansējums. 2015.gadā Dienestā ir iesniegti un izvērtēti Meža apsaimniekošanas atbalsta pasākumu plāni, kuros plānots saņemt Valsts un Eiropas Savienības atbalstu 1170 ha meža ieaudzēšanai 2015.gadā valstī lauksaimniecībā neizmantotās zemēs ieaudzētas 3,4 tūkst. ha mežaudzes, no kurām 2,7 tūkst. ha reģistrētas kā plantāciju meži. Galvenās ieaudzētās koku sugas ir bērzs (37%) egle (36%), un priede (11%), baltalksnis 11%, pārējās koku sugas – apse, melnalksnis, ozols u.c. – sastāda 5% no ieaudzētajām platībām.

1.7.att. Meža ieaudzēšana Latvijā, tūkst. ha

1.5.tabula

Koku sugu īpatsvars ieaudzētajās platībās, %

	2011.g.	2012.g.	2013.g.	2014.g.	2015.g.
Priede	10%	8%	11%	25%	11%
Egle	62%	65%	48%	33%	36%
Bērzs	24%	15%	36%	32%	37%
Baltalksnis					11%
Pārējās sugas	4%	12%	5%	10%	5%

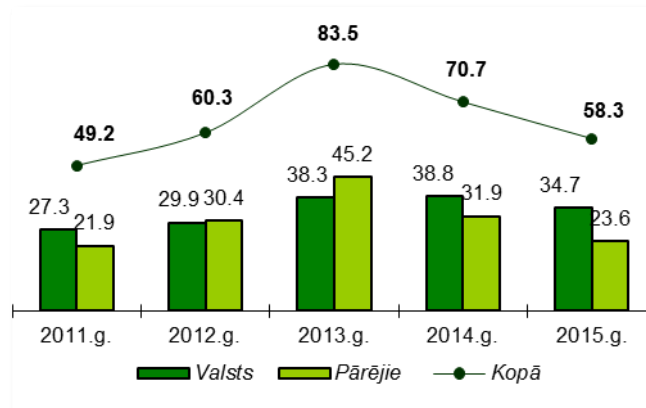
JAUNAUDŽU KOPŠANA

Jaunaudžu kopšanu veic ar mērķi veicināt konkrētiem meža augšanas apstākļiem vislabāk piemērotu koku sugu attīstību. Jāpiemin arī tas, ka kopšana palielina nākotnes meža ražību un atstājamo koku vērtību, kas ir atkarīga no stādu vai sēklu ģenētiskajām īpašībām. Pareiza stādu izvēle ievērojami ietekmē krājas pieaugumu, kā arī stumbru kvalitāti. Pareizi izkopjot jaunaudzes atstājamiem kokiem ievērojami palielinās augšanas telpa un samazinās meža audzēšanas cikla ilgums, respektīvi, vēlamo rezultātu iegūst vidēji par 10-20 gadiem ātrāk (ja audzi plānots nocirst, kad valdošā koku suga sasniegusi galvenās cirtes caurmēru), un koki ir ar taisniem un resniem stumbriem.

Ar 2015.gadu meža īpašnieki var pieteikties uz Valsts un Eiropas Savienības finansējumu jaunaudžu retināšanas atbalsta pasākumā „Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā”. 2015.gadā Dienestā ir iesniegti un izvērtēti Meža apsaimniekošanas atbalsta pasākumu plāni, kuros plānots saņemt Valsts un Eiropas Savienības atbalstu vairāk nekā - 30 tūkst. ha jaunaudžu kopšanai.

2015.gadā jaunaudžu kopšana valstī kopā veikta 58,3 tūkst. ha apjomā, t. sk. valsts mežos – 34,7 tūkst. ha,

pārējo īpašnieku mežos – 23,6 tūkst. ha. Visvairāk koptas bērzu - 32%, egļu - 28% un priežu - 24% jaunaudzes, pārējo kopto koku sugu jaunaudzes sastāda 16%.

1.8.att. Jaunaudžu kopšana, tūkst. ha

MEŽA INVENTARIZĀCIJA

Meža likuma 29.pants nosaka, ka meža īpašnieks vai tiesiskais valdītājs savā īpašumā vai tiesiskajā valdījumā nodrošina pirmreizēju meža inventarizāciju un tās datus iesniedz Dienestam, kā arī vismaz reizi 20 gados un normatīvajos aktos noteiktajos citos gadījumos veic atkārtotu meža inventarizāciju.

Meža inventarizācijas dati satur informāciju par mežu un meža zemi, par tajā veikto mežsaimniecisko darbību - koku ciršanu, meža atjaunošanu, meža ieadzēšanu, jaunaudžu kopšanu u.c.

Meža inventarizācijas kārtību nosaka Ministru kabineta 2013.gada 12.februāra noteikumi Nr.88 “Meža inventarizācijas un Meža valsts reģistra informācijas aprites noteikumi”. Savukārt Ministru kabineta 2013.gada 23.aprīļa noteikumi Nr.226 „Meža inventarizācijas veicēju sertifikācijas un sertificēto personu darbības uzraudzības kārtība” nosaka meža inventarizācijas veicēju sertificēšanas un darbības uzraudzības kārtību.

Meža inventarizācijas darbus veic sertificētas personas. Sertifikātus meža inventarizācijas darbu veikšanai fiziskām personām izsniedz atbilstības novērtēšanas

institūcijas, kas akreditētas likumā „Par atbilstības novērtēšanu” minētajā nacionālajā akreditācijas institūcijā atbilstoši standartā LVS EN ISO/IEC 17024:2005 „Atbilstības novērtēšana. Vispārīgās prasības personu sertificēšanas institūcijām” noteiktajām prasībām.

2015.gadā bija sertificētas 469 personas, kas varēja sniegt meža inventarizācijas veikšanas pakalpojumus.

Dienests pieņem meža īpašnieka vai tiesiskā valdītāja iesniegtos meža inventarizācijas datus, izvērtē tajos sniegtās informācijas atbilstību izvirzītajām kvalitātes prasībām un pieņem lēmumus par meža inventarizācijas datu pievienošanu Meža valsts reģistram. 2015.gadā Dienests izvērtēšanai un pievienošanai Meža valsts reģistram ir saņēmis 14257 meža inventarizācijas lietas (17874 zemes vienības). Meža valsts reģistram tika pievienoti 15059 meža inventarizācijas lietu dati (19032 zemes vienības), jo lēmumi tika pieņemti arī par 2014.gada nogalē iesniegtajām meža inventarizācijām. Par 559 meža inventarizācijas lietām (750 zemes vienības) meža īpašnieks un inventarizācijas veicējs ir saņēmis atteikumu datu pievienošanai Meža valsts reģistram, iesniegtās informācijas neatbilstības dēļ.

IESNIEGUMU PĀRBAUDES UN APLIECINĀJUMU KOKU CIRŠANAI IZSNIEGŠANA

Meža īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam Dienestā ir jāsaņem atļauja (apliecinājums) koku ciršanai. Lai varētu saņemt darbības atļauju, meža īpašnieks vai tiesiskais valdītājs vēršas ar rakstisku iesniegumu Dienestā.

Pirms apliecinājumu izsniegšanas Dienesta darbinieki izlases veidā pārbauda, vai iesniegumā minētā darbība atbilst normatīvo aktu prasībām un stāvoklim dabā. 2015.gadā Dienests ir izsniedzis ciršanas apliecinājumus 76 170 cirmām, no tiem apliecinājumus valsts mežos 22 298

cirmām un pārējos mežos 53 872 cirmām. 2015.gadā koku ciršana mežā, dažādos ciršu izpildes veidos, bija paredzēta 94,1 tūkst. ha platībā.

Izniedzot koku ciršanas apliecinājumus, Meža valsts reģistrā tiek uzskaitītas plānotās izcērtamās platības un plānotais izcērtamās koksnes apjoms. Meža valsts reģistrā uzkrāto informāciju par plānoto un veikto mežsaimniecisko darbību meža zemē izmanto arī citas valsts institūcijas.

KOKU CIRŠANAS APJOMS

Lai sabiedrības rīcībā būtu operatīva informācija par Latvijas mežos plānotajām saimnieciskajām darbībām un to apjomu, Dienests katru mēnesi apkopo informāciju par iepriekšējā mēnesī izsniegtajiem apliecinājumiem un tajos uzrādīto plānoto ciršanas apjomu.

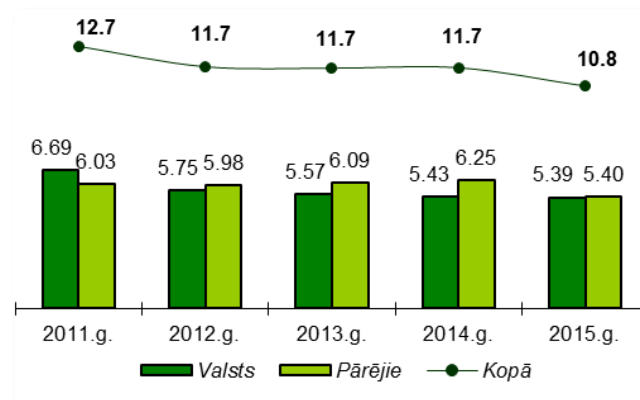
Meža īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam katru gadu līdz 1.februārim ir jāinformē Dienests par iepriekšējā gadā veikto mežsaimniecisko darbību, iesniedzot pārskatu. Iesniegto informāciju Dienesta darbinieki reģistrē Meža valsts reģistrā. Katru gadu pēc pārskatu saņemšanas no meža īpašniekiem vai tiesiskajiem valdītājiem, tiek apkopota informācija par pārskatos uzrādīto, izcirsto likvidās koksnes apjomu.

Dienests nodrošina maksimāli pieļaujamā ciršanas apjoma (tāmes) galvenajā cirtē administrēšanu valsts mežos. Tāme galvenajā cirtē valsts mežos tiek noteikta sadalījumā pa koku sugām, platībām (ha) un informatīvi norādot no platības atvasinātus apjomus (m³).

Ministru kabineta 2010.gada 30.jūnija rīkojumā Nr.364 "Par koku ciršanas maksimāli pieļaujamo apjomu 2011.-2015.gadam" noteiktais maksimāli pieļaujамais ciršanas apjoms pieciem gadiem galvenajā cirtē valsts mežos ir 23,19 milj. m³ likvidās koksnes 92 063,4 ha

platībā. No tā akciju sabiedrības „Latvijas valsts meži” valdījumā esošajos valsts mežos – 22,13 milj.m³ likvidās koksnes 84 962 ha platībā.

Kopā 2015.gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir nocirsts par 0,89 milj. m³ mazāk: valsts mežos – par 0,03 milj. m³ mazāk, bet pārējos mežos – par 0,86 milj. m³ mazāk.

1.9.att. Izcirstās koksnes apjomi, milj.m³

ATMEŽOŠANA

Atmežošana, ir personas darbības izraisīta meža pārveidošana citā zemes lietošanas veidā (definīcija Meža likuma 1.panta 3.punktā).

Dienesta kompetence atmežošanas procesā ir saistīta ar atmežošanas kompensācijas (kompensācija valstij par izdevumiem, saistītiem ar atmežošanas izraisīto negatīvo seku novēršanu) aprēķināšanu, kā arī kontroli par atmežojamās platības atbilstību. Pēc tam, kad kompetentā institūcija izdevusi administratīvo aktu, kas personai piešķir

tiesības veikt būvniecību vai tiesības mežā ierīkot lauksaimniecībā izmantojamu zemi, Dienests izsniedz apliecinājumu atmežošanas cirtei (ja koku ciršanai konkrētajā gadījumā ir nepieciešams apliecinājums).

Pārskata gadā Dienests saņēma 383 pieprasījumus atmežošanas kompensācijas aprēķinam. Atmežošana plānota gan būvniecībai, gan derīgo izrakteņu ieguvei, kā arī lauksaimniecības zemju ierīkošanai mežā.

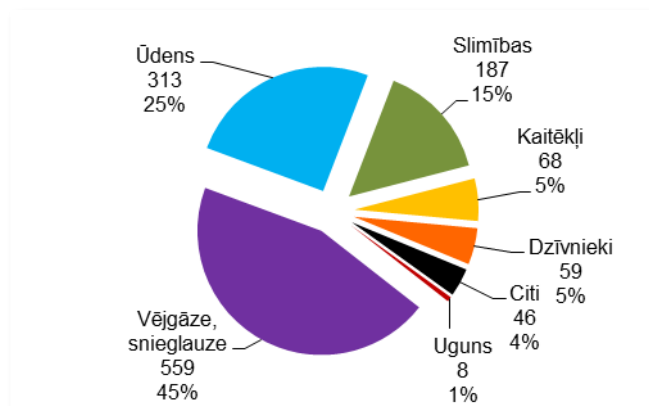
1.4. MEŽA SANITĀRĀ STĀVOKĻA UZRAUDZĪBA

Dienests veic meža veselības stāvokļa uzraudzību visos Latvijas mežos, lai nodrošinātu meža apsaimniekošanu tādā veidā, kas nepasliktinātu meža veselības stāvokli, savlaicīgi konstatējot kaitēkļu un slimību savairošanos.

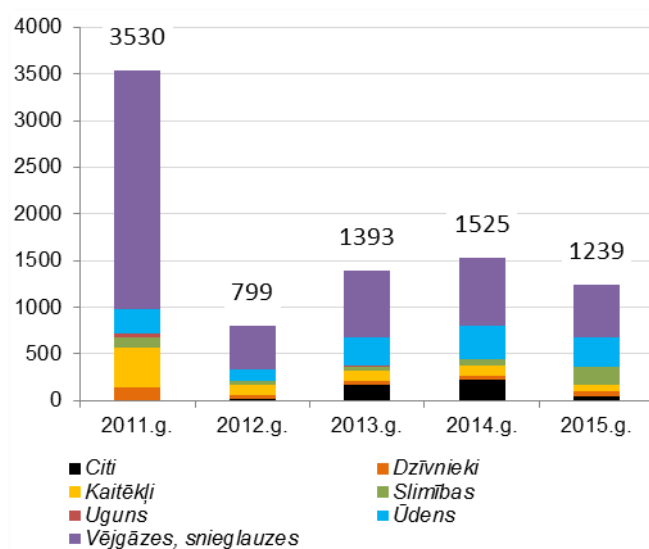
Katru gadu dažādu faktoru dēļ daļa mežaudžu platības zaudē augtspēju, kā rezultātā tās iet bojā un tiek nocirstas pēc Valsts meža dienesta sanitārā atzinuma saņemšanas. 2015. gadā Valsts meža dienesta sanitāros atzinumus audžu nociršanai sanitārajā vienlaidus cirtē izsniedza 1239 ha platībā, kas sastāda ~3% no visām izsniegtajām vienlaidus cirtēm šajā gadā. Valsts mežos bojā gājušas mežaudzes 637 ha (51,4 %) platībā, bet pārējo īpašnieku mežos 602 ha (48,6 %) platībā.

Līdzīgi kā iepriekšējos gados arī 2015. gadā būtiskākais meža platību bojājumu cēlonis bija vējgāzes - snieglauzes, kuru rezultātā bojā gājušas mežaudzes 558,6 ha platībā, jeb 45% no visām bojā gājušām platībām. Nākamais lielākais bojājumu cēlonis bija pārmērīgs mitrums, kuru rezultātā bojāgājušās audzes 312,6 ha (25%) platībā. Pārējie cēloņi - kaitēkļi, slimības, dzīvnieki un ugunsgrēki ir mazāk nozīmīgi. Visvairāk bojātas egļu (35%), bērzu (27%), priežu (18%) un ošu (14%) audzes.

Skaitliski lielākais bojāto mežaudžu īpatsvars ir Zemgalē – 344,3 ha, kur sanitārās vienlaidus cirtes sastāda 5,4 % no visām izsniegtajām vienlaidus cirtēm Zemgalē, attiecīgi pārējos reģionos: Vidzemē – 338,7 ha (3 %), Latgalē – 253,1 ha (4,2%), Kurzemē – 192 ha (2,2%) un Rīgas/Pierīgas reģionā – 110,9 ha (1,6%). Zemgalē 2015. gadā sēnīšu slimības *Chalara fraxinea* un citu iemeslu dēļ bojāgājušas ošu audzes - 134,5 ha kopplatībā. Salīdzinot ar 2014. gadu, izsniegtā nocērtamā mežaudžu platība sanitārajā vienlaidus cirtē samazinājusies par 281 ha.

1.10.att. Mežaudžu platību, ko atļauts nocirst vienlaidus sanitārajā cirtē, sadalījums pa bojājuma cēloņiem 2015.g.

1.11.att. Mežaudžu platība, ko atļauts nocirst vienlaidus sanitārajā cirtē, ha

1.6.tabula

Mežaudžu platību, ko atļauts nocirst vienlaidus sanitārajā cirtē, sadalījums pa bojājuma cēloņiem, ha

Bojājuma cēlonis	2011.g.	2012.g.	2013.g.	2014.g.	2015.g.
Dzīvnieki	130.0	38.5	50.8	49.3	58.9
Kaitēkļi	435.6	109.0	105.6	111.3	68.4
Slimības	101.9	43.0	46.4	59.2	186.9
Vējgāzes, snieglauzes	2546.8	471.1	711.6	725.7	558.6
Uguns	37.9	7.8	10.6	11.0	7.9
Ūdens	270.0	112.2	304.8	350.3	312.6
Citi	8.0	17.0	163.5	217.7	45.7
Kopā:	3530.2	798.6	1393.1	1524.5	1239

Būtiskākais no stumbra kaitēkļiem 2014. gadā bija egļu astoņzobu mizgrauzis (*Ips typographus*), kas izraisījis mežaudžu bojāeju 60,5 ha platībā. LVMI „Silava” veiktā nacionālā meža kaitēkļu monitoringa rezultāti parāda, ka 2015.gadā, salīdzinot ar 2014.gadu, būtiski paaugstinājies egļu astoņzobu mizgrauža izlidošanas līmenis Jēkabpils, Limbažu un Rīgas apkārtnē. Labvēlīgie laikapstākļi pavasarī veicināja vienmērīgu vaboļu izlidošanu, jūnija sākumā tika sasniegts lidošanas maksimums. LVMI „Silava” zinātnieki prognozē, ka 2016. gadā turpināsies egļu astoņzobu mizgrauža populācijas pieaugums Ziemeļvidzemē, Dienvidkurzemē un Dienvidlatgalē.

Kopš 2012. gadā Daugavpils pilsētas mežos, Stropos, aptuveni 200 ha platībā konstatēta ievērojama priežu defoliācija, ko izraisījusi priežu audžu tīklapsenes (*Acantholyda posticalis*) masveida savairošanās. Kaitēkļa bīstamība saistīta ar to savairošanās ilglaicību – tā var ilgt vairāk nekā 10 gadus. 2015. gadā atkārtoti notika masveidīga priežu audžu tīklapsenes izlidošana. Pēc LVMI „Silavas” pētnieku aprēķiniem 2016. gadā tiek prognozēts salīdzinoši zemāks tīklapseņu izlidošanas līmenis kā 2015.gadā.

Kopš 2012. gada tiek novērota arī priežu rūsganās zāglapsenes (*Neodiprion sertifer*) masveida savairošanās Ziemeļkurzemē, kas turpinās arī 2015. gadā, paplašinot savu areālu Ventspils un Talsu virzienā. Saskaņā ar LVMI „Silava” monitoringa datiem 2016. gadā tiek prognozēts zāglapsenes populācijas pieaugums arvien plašākā areālā. Priežu rūsganās zāglapsenes galvenokārt apdraud priežu jaunaudzes, bet masveida savairošanās gadījumos tiek apdraudētas arī briestaudzes un pieaugušas audzes.

Skujgrauzēju kaitēkļu masveida savairošanās gadījumā defoliācija norit vairākus gadus pēc kārtas, kā rezultātā novājinātās priedes sāk apdraudēt arī sekundārie kaitēkļi. Lai nepieļautu sekundāro kaitēkļu masveida savairošanos, nepieciešams lūksngraužu/mizgraužu svaigi invadētos kokus savlaicīgi izvākt no mežaudzes, kā arī izvietot mežaudzē putnu būrus.

1.5. DABAS AIZSARDZĪBA MEŽĀ

Dabas aizsardzības mērķis ir bioloģiskās daudzveidības līmeņa saglabāšana un dabas resursu ilgtspējīgas izmantošanas nodrošināšana.

MIKROLIEGUMU IZVEIDOŠANA UN AIZSARDZĪBA

Mikroliegumi ir teritorijas, kuras veido, lai nodrošinātu īpaši aizsargājamas sugas vai biotopa aizsardzību ārpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām. Mikroliegumus var veidot arī īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, ja funkcionālās zonas nenodrošina aizsargājamās sugas vai biotopa aizsardzību.

Pamatojoties uz Sugu un biotopu aizsardzības likumu un Ministru kabineta 2012.gada 18.decembra noteikumiem Nr.940 “Noteikumi par mikroliegumu izveidošanu un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu”, Dienests meža zemēs nosaka mikroliegumus. Vienlaikus īpaši aizsargājamu putnu sugu mikroliegumiem tiek noteiktas buferzonas. Ar izveidotajiem mikroliegumiem saistītie

dokumenti saskaņā ar normatīvajiem aktiem tiek nodoti citām ar vides aizsardzību saistītām organizācijām.

Meža zemēs 2015. gadā izveidoti 67 mikroliegumi ar kopējo platību 871 ha, no tiem 67% jeb 45 mikroliegumi izveidoti valsts mežos ar kopējo platību 666 ha.

Dienests mikroliegumus sāka veidot 2000.gadā, kopš tā laika mežos ir 2315 spēkā esoši mikroliegumi ar kopējo platību 41,8 tūkst. ha. No tiem 1349 mikroliegumi izveidoti īpaši aizsargājamām putnu sugām, pārējie 966 - īpaši aizsargājamiem biotopiem, augiem, kukaiņiem u.c. Pēc platības 92 % jeb 38,6 tūkst. ha mikroliegumu izveidoti valsts mežos, 8 % jeb 3,2 tūkst. ha - pārējos mežos (fizisku un juridisku personu, pašvaldību).

MEŽA ZEMES AR SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS APROBEŽOJUMIEM

Meža zemēs tiek izdalītas vairāku veidu teritorijas ar saimnieciskās darbības aprobežojumiem, kas savstarpēji atšķiras pēc teritorijas izveidošanas mērķiem (sugu un biotopu aizsardzība, ūdens resursu, ainavu, ģenētisko resursu u.c. aizsardzība) un aizsardzības režīma. Pēc Meža valsts reģistra datiem, meža zemēs, kurās veikta meža inventarizācija, lielākās platības no aprobežotajām teritorijām aizņem valsts nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (ĪADT), vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas, t.sk., kultūras pieminekļi un to aizsargjoslas, un mikroliegumi.

Aizsargājamo teritoriju platības, tūkst. ha

Aizsargājamās teritorijas	Pavisam, tūkst. ha	tai skaitā	
		valsts	pārējie
Dabas rezervātu meži	8,9	8,8	0,05
Nacionālo parku meži	100,7	50,4	50,3
Dabas liegumu meži	107,6	85,9	21,7
Dabas parku meži	63,4	31,6	31,8
Aizsargājamo ainavu apvidu meži	83,5	36,8	46,7
Dabas pieminekļu meži	3,1	1,9	1,2
Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslu meži (Baltijas jūras un Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslu meži, Baltijas jūras un Rīgas jūras līča ierobežotas saimnieciskās darbības joslu meži, aizsargjoslu meži ap pilsētām)	97,4	63,7	33,7
Mikroliegumu meži	41,8	38,6	3,2
Īpaši aizsargājami meža iecirkņi un bioloģiski vērtīgi meži	12,5	11,0	1,5

Iepriekš minētajās teritorijās ir noteikti dažādi saimnieciskās darbības aprobežojumi – no pilnīgas mežsaimnieciskās darbības aizlieguma visa kalendārā gada garumā līdz koku ciršanas aizliegumam atsevišķos gada mēnešos vai īpašiem cirtes izpildes nosacījumiem. Pārskatā dati atspoguļoti sadalījumā pa 5 galvenajiem aprobežojumu veidiem: vispārējs mežsaimnieciskās darbības aizliegums, galvenās un kopšanas cirtes aizliegums, galvenās cirtes, kailcirtes aizliegums, kā arī - nepastāv saimnieciskās darbības aprobežojumi. Kopumā valstī 13,2 % ir meži, kuros pastāv kāds no iepriekš minētajiem mežsaimnieciskās darbības aprobežojumiem: 3,2 % aizliegta ir mežsaimnieciskā darbība, 6,4 % - kailcirtē, 1,9 % - kopšanas un galvenā cirtē, 1,7 % - galvenā cirtē.

Mežsaimnieciskās darbības aizliegumi meža platībās pa īpašnieku kategorijām, tūkst. ha

Mežsaimnieciskās darbības aprobežojumi	Pavisam, tūkst. ha	tai skaitā	
		valsts	pārējie
Mežsaimnieciskās darbības aizliegums	95,1	85,6	9,5
Galvenās cirtes aizliegums	49,4	39,1	10,3
Kopšanas un galvenās cirtes aizliegums	57,2	46,7	10,5
Kailcirtes aizliegums	187,8	95,1	92,7
Meži bez aprobežojumiem	2536,6	1171,8	1364,8

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2015. gada 7.aprīļa noteikumiem Nr.171 "Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību vides, klimata un lauku ainavas uzlabošanai 2014.-2020. gada plānošanas periodā", privātie un juridiskie meža īpašnieki var pieteikties uz atbalsta piešķiršanas aktivitāti "Kompensācijas maksājums par Natura 2000 meža teritorijām". Dienests atbalsta piešķiršanas aktivitātes "Kompensācijas maksājums par Natura 2000 meža teritorijām" ietvaros 2015. gadā 4627 zemes vienībām administrējis informāciju par meža zemēs esošajiem saimnieciskās darbības aprobežojumiem.

1.6. MEŽA UGUNSPARDSZĪBA

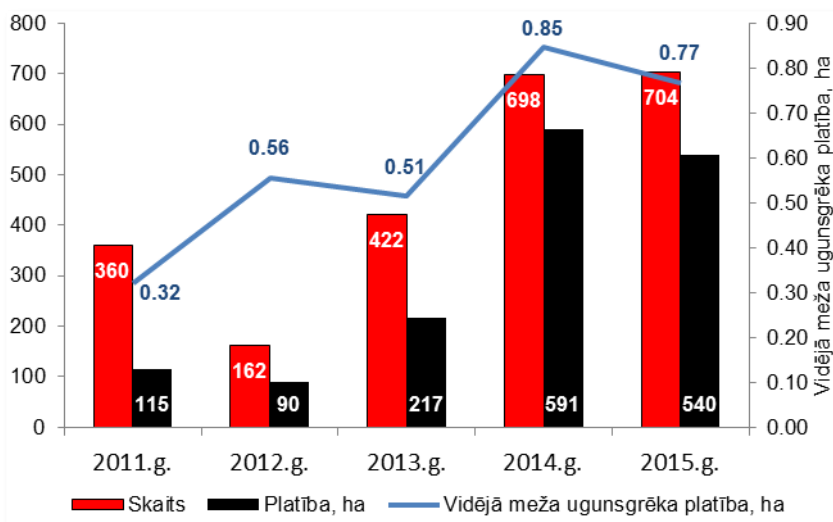
2015.gadā meža ugunsnedrošais laikposms tika noteikts no 2. maija un turpinājās līdz 21.septembrim.

Kopā pārskata gadā tika atklāti un dzēsti 704 meža zemes ugunsgrēki, kuros uguns skāra 539.88 ha meža zemes, t.sk. 182.2 ha jaunaudzes. 342 meža ugunsgrēki tika dzēsti valsts ar kopējo platību 186.19 ha. Lielākais meža ugunsgrēks notika 2015. gada 22. aprīlī Rīgas reģionālajā virsmežniecībā, Sējas novada teritorijā, kura rezultātā uguns skāra 38.8 ha meža zemes.

Vidējā meža ugunsgrēka platība 2015.gadā bija 0,77 ha.

Dienests ugunsapsardzības nodrošināšanai izmanto ugunsnovērošanas torņu tīklu (183 ugunsnovērošanas torņi). 2015.gada ugunsnedrošajā laikposmā Dienests mežus uzraudzīja no 96 ugunsnovērošanas torņiem. 2015. gadā, Rīgas virsmežniecībā, Rīgas pilsētas teritorijā tika uzbūvēts jauns ugunsnovērošanas tornis.

Kopumā 2015. gada vasarā Dienests nodrošināja ar darbavietām sezonas darbiniekus 346 amatu vietās (torņu dežurantus, specializēto ugunsdzēsību autocisternu vadītājus, meža ugunsdzēsējus, meža ugunsdzēsības staciju vadītājus, operatīvos dežurantus), bez kuru palīdzības ātra un operatīva reaģēšana uz meža ugunsgrēku nebūtu iespējama un tā rezultātā palielinātos izdegušās meža zemes platības.

1.12.att. Mežu ugunsgrēku skaits un uguns skartās mežu platības, ha

1.7. MEŽA APSAIMNIEKOŠANU UN IZMANTOŠANU REGULĒJOŠO NORMATĪVO AKTU PĀRKĀPUMI

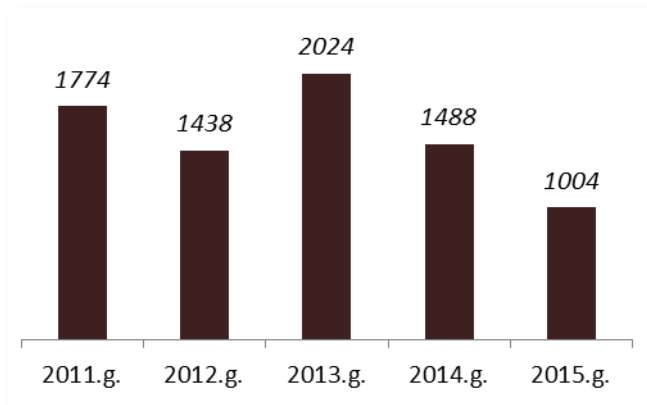
Dienesta kompetencē ietilpst meža apsaimniekošanu un izmantošanu regulējošo normatīvo aktu ievērošanas uzraudzība, tai skaitā šo normatīvo aktu pārkāpumu konstatēšana, sastādot attiecīgu protokolu un veicot citas darbības. Par pārkāpuma izdarīšanu vainīgā persona tiek sodīta administratīvi vai krimināli, turklāt gadījumos, kad nodarīti zaudējumi meža videi vai medību resursiem, tie tiek piedzīti tiesas ceļā paralēli piemērotajam soda mēram.

Dienests 2015.gadā konstatējis 1050 gadījumus par meža apsaimniekošanu regulējošo normatīvo aktu pārkāpumiem, no kuriem 548 protokoli iesniegti kriminālprocesa uzsākšanai un noformēti 502 administratīvā pārkāpuma protokoli.

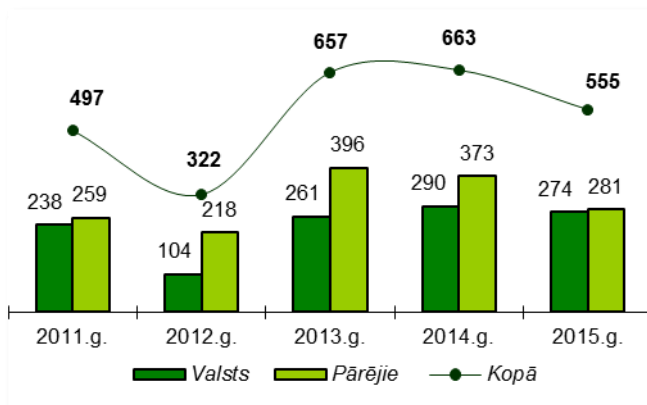
Lielāko daļu no 2015.gadā konstatēto administratīvo pārkāpumu skaita sastāda medību noteikumu pārkāpumu gadījumi - 161 administratīvie pārkāpumi, jeb 32 % no visu konstatēto administratīvo pārkāpumu skaita.

Lielāko daļu no 2015.gadā konstatēto visu pārkāpumu skaita sastāda augošu koku patvaļīgas ciršanas gadījumi- 555 gadījumi, jeb 52,9 % no visu konstatēto pārkāpumu skaita. Kopumā nelikumīgi izcirsta koksne 12 970,93 kubikmetru apmērā, nodarot videi kaitējumu, kas aprēķināti kā mežam nodarītie zaudējumi 1 084 184,64 EUR apmērā, tai skaitā, valsts mežos – 457 560,76 EUR un pārējos mežos – 626 623,88 EUR apmērā.

Salīdzinoši pa Dienesta virsmežniecībām visvairāk augošu koku patvaļīgas ciršanas gadījumi konstatēti Ziemeļvidzemes virsmežniecībā (85 gadījumi), Zemgales virsmežniecībā (79 gadījumi), Rīgas reģionālajā virsmežniecībā (67 gadījumi), Dienvidkurzemes virsmežniecībā (62 gadījumi,) un Dienvidlatgales virsmežniecībā (59 gadījumi).

1.13.att. Administratīvo pārkāpumu skaita dinamika

1.14.att. Patvaļīgas augošu koku ciršanas gadījumu skaits

1.9.tabula

Administratīvo pārkāpumu veidi un skaits

Pārkāpuma veids	2011.g.	2012.g.	2013.g.	2014.g.	2015.g.
Noformētie administratīvo pārkāpumu protokoli	887	719	1012	744	502
Meža atjaunošanas prasību pārkāpumi	230	97	200	90	55
Augošu koku patvaļīgas ciršanas gadījumi	328	322	348	177	81
Medību noteikumu pārkāpumi	144	130	117	146	161
Meža neatļauta atmežošana	28	19	23	24	32
Dabas aizsardzības prasību pārkāpšana	9	30	52	50	30
Darbības veikšana meža zemēs bez apliecinājuma	33	18	8	7	3
Meža aizsardzības prasību pārkāpšana	3	6	2	1	1
Pārējās administratīvās lietas	112	97	262	249	139
Kopā	1774	1438	2024	1488	1004

Konstatēto pārkāpumu rezultātā videi nodarītie
zaudējumi, EUR

Meža apsaimniekošanu regulējošo normatīvo aktu pārkāpumu rezultātā 2015.gadā meža resursiem nodarīts kaitējums 1 336 875,45 EUR apmērā, no kuriem augošu koku patvaļīgas ciršanas rezultātā - 1 084 184,64 EUR apmērā, jeb 82 %, meža neatļautas atmežošanas rezultātā – 61 594,81 EUR apmērā, jeb 4,6 % un nelikumīgu medību un medību noteikumu pārkāpumu rezultātā – 191 096 EUR apmērā, jeb 14,3 %

Par konstatētajiem meža apsaimniekošanu regulējošo normatīvo aktu administratīvajiem pārkāpumiem Dienesta amatpersonas 2015.gadā 308 gadījumos pieņēma lēmumu par administratīvo naudas soda uzlikšanu, par kopējo summu 31 971,14 EUR apmērā.

2015.gadā par meža apsaimniekošanu un izmantošanu regulējošo normatīvo aktu pārkāpumiem uzliktais naudas sods kopumā labprātīgi samaksāts vai piedzīts 282 gadījumos 27 821,14EUR apmērā.

Pārkāpuma veids	2014.g.	2015.g.
Meža neatļauta atmežošana	206393	61595
Augošu koku patvaļīga ciršana vai bojāšana	1987479	1084185
Medību noteikumu pārkāpšana	320	20640
Nelikumīgas medības	51880	170456
Kopā:	2246072	1336876

1.8. MEDĪBAS REGULĒJOŠO NORMATĪVO AKTU IEVĒROŠANAS KONTROLE UN MEDĪBU RESURSU STĀVOKLIS

Latvijas Republikas Bioloģiskās daudzveidības nacionālajā programmā, ko Ministru kabinets akceptējis 2000.gada 16.maijā, ir uzsvērti šādi **medību saimniecības organizēšanas principi – veicināt ilgtspējīgas medību saimniecības attīstību un novērst neatbilstošas un nelikumīgas medības.**

Lai realizētu šos principus, ir radīta normatīvo aktu bāze, kas nodrošina ekoloģiski pamatotu īpatņu skaitu medijamo dzīvnieku populācijās, optimizē medību iecirkņu lielumu, samērojot to platību ar lielo medijamo dzīvnieku populācijām nepieciešamo teritoriju, kā arī paredz vienotu medijamo dzīvnieku populāciju monitoringu. Dienests uzrauga šo prasību ievērošanu un piedalās to īstenošanā.

MEDĪBU NORMATĪVO AKTU IEVĒROŠANAS KONTROLE

Medību normatīvo aktu ievērošanas kontroles galvenais mērķis ir uzraudzīt medību drošības prasību ievērošanu, novērst neatbilstošas un nelikumīgas medības. Ja netiek novērstas nelikumīgās medības, tās ne tikai var būtiski samazināt īpatņu skaitu kādā populācijā, bet arī neļauj savākt pilnīgu informāciju par nomedīto dzīvnieku skaitu, tādējādi ietekmējot medību resursu novērtējumu un

to izmantošanas iespēju prognozes. 2015. gadā Dienestā aktualizēta informācija par 2074 medību iecirkņiem, izmantojot vienotu ģeogrāfisko informācijas sistēmu. Medību procesa uzraudzību Dienestā koordinē un papildus vecāko mežziņu un mežziņu pārbaudēm dabā veic 5 reģionālie vecākie medību inspektori. Gada laikā konstatēti 188 medības reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumi.

MEDĪJAMO DZĪVNIEKU POPULĀCIJU STĀVOKĻA NOVĒRTĒŠANA

Medijamo dzīvnieku populāciju stāvokļa novērtēšana ir medību resursu pārvaldīšanas procesa sastāvdaļa, kas Latvijā ir valsts uzdevums. Medību resursu pārvaldīšana nepieciešama ne tikai, lai nodrošinātu pieprasījumu pēc medībām, bet arī, lai līdzsvarotu savvaļas sugu aizsardzības, medību resursu izmantošanas un citu zemes lietošanas veidu, īpaši mežsaimniecības un lauksaimniecības, intereses. Dienests lielu vērību veltī šī uzdevuma izpildei saskaņā ar Eiropas Savienības un citām starptautisko tiesību normām.

Dienests ik gadus veic medijamo dzīvnieku populāciju stāvokļa novērtēšanu un nosaka limitēto medijamo sugu dzīvnieku pieļaujamo nomedīšanas apjomu saskaņā ar zemkopības ministra apstiprinātu metodiku. Medijamo dzīvnieku populāciju stāvokļa novērtēšanā ietilpst arī dzīvnieku skaita noteikšana, kas faktiski ir dzīvnieku skaita vērtējums gada griezumā, pēc stāvokļa uz 1.aprīli (medījamiem putniem pēc stāvokļa uz 15.maiju). Dzīvnieku skaits tiek noteikts 17 medijamo zīdītāju sugām un putniem - medņiem, rubeņiem, mežirbēm un raķeļiem, kopā 21 dzīvnieku sugai. Lai medijamo dzīvnieku populāciju stāvokļa novērtēšanas rezultātus neietekmētu Dienesta struktūrvienību teritoriju un medību tiesību lietotāju mainība medību platībās, Dienests ir izdalījis 448 teritoriālās uzskaites vienības ar platību, kura nav mazāka par 5000 ha. Tajās medijamo dzīvnieku populāciju stāvoklis tiek vērtēts relatīvi nemainīgās platībās un pēc vienotiem principiem, saglabājot iespēju sekot populāciju izmaiņām gan reģionālā mērogā, gan valstī kopumā. 2015. gadā konstatēts, ka limitēto medijamo dzīvnieku skaits, izņemot meža cūkas, ir stabils. Meža cūku skaits ir būtiski

samazinājies, gan intensīvāku medību, gan Āfrikas cūku mēra infekcijas izplatības rezultātā. Galveno sugu populāciju dinamika atspoguļota pie nomedīšanas apjomu administrēšanas.

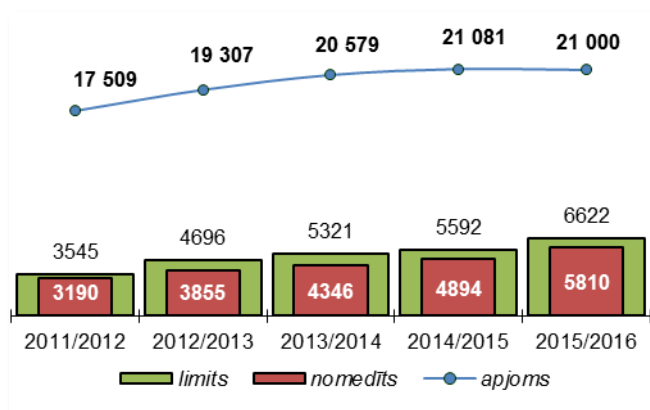

NOMEDIŠANAS APJOMU ADMINISTRĒŠANA

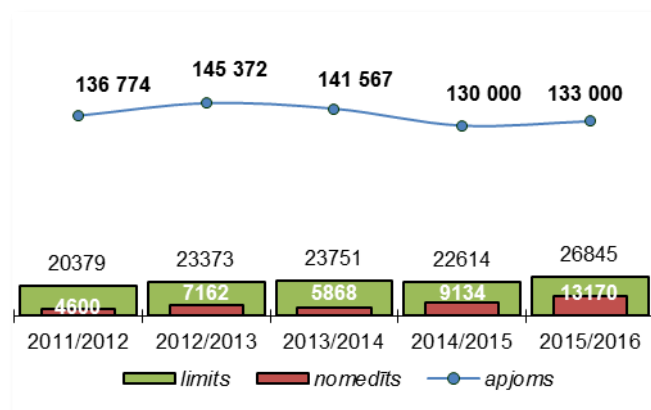
2015. gada aprīļa un maija mēnešos Dienests ir organizējis sanāksmes 10 teritoriālajās struktūrvienībās medījamo dzīvnieku populāciju stāvokļa novērtēšanas un limitēto medījamo sugu dzīvnieku pieļaujamā nomedīšanas apjoma apspriešanai, kurās bez Dienesta speciālistiem piedalījās arī medību tiesību lietotāji un zemes tiesisko valdītāju pārstāvji. Sanāksmju galvenais uzdevums ir izlemt, kādā virzienā veikt medījamo dzīvnieku populāciju regulēšanu vietējā mērogā - uzlabot, saglabāt vai ierobežot konkrēto populāciju.

2015. gadā Dienests noteicis lielāko pieļaujamo medījamo dzīvnieku nomedīšanas apjomu 1450 medību iecirkņiem. Limitēto medījamo dzīvnieku pieļaujamais nomedīšanas apjoms 2015./2016. gada medību sezonā pārsniedza 100 000 dzīvnieku.

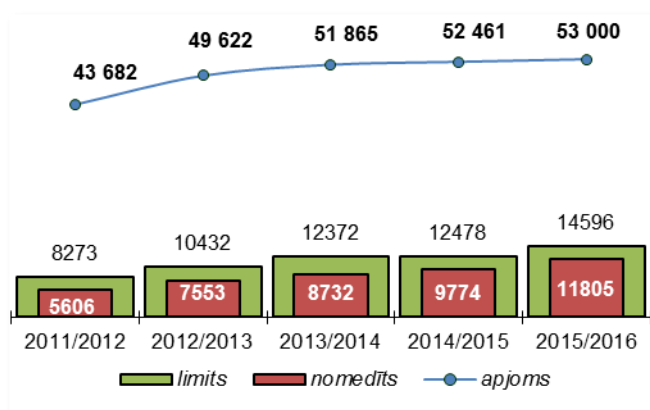
Pēdējos 10-15 gados vairāku sugu medījamo dzīvnieku skaits un nomedīšanas apjomi ir ievērojami palielinājušies. Lai nodrošinātu medību resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu, aizvadītajā gadā pamatā tika pieņemti lēmumi par aļņu, meža cūku un staltbriežu skaita ierobežošanu un stirnu skaita saglabāšanu.

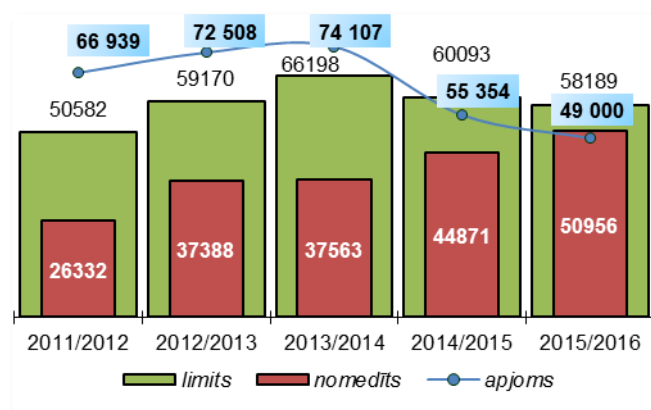
1.15.att. Aļņu populācijas apjoms, limits un nomedītais apjoms medību sezonās, skaits

1.17.att. Stirnu populācijas apjoms, limits un nomedītais apjoms medību sezonās, skaits

1.16.att. Staltbriežu populācijas apjoms, limits un nomedītais apjoms medību sezonās, skaits

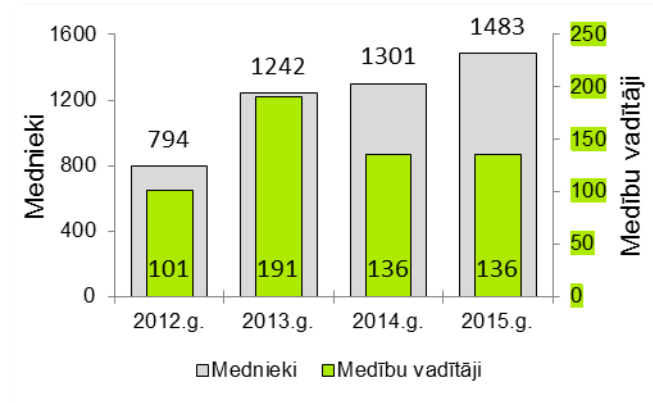

1.18.att. Mežacūku populācijas apjoms, limits un nomedītais apjoms medību sezonās, skaits

MEDNIEKU EKSMINĀCIJA UN MEDNIEKU APLIECĪBU IZSNIEGŠANA

Mednieku eksaminācija nepieciešama, lai nodrošinātu to, ka persona, kura saņem mednieka apliecību vismaz pamatzināšanu līmenī pārzinātu būtiskākos medību saimniecības jautājumus. Pamatojoties uz Medību likumu, mednieka apliecību izsniedz virsmežniecībās pēc tam, kad nokārtots eksāmens mednieku eksaminācijas komisijā.

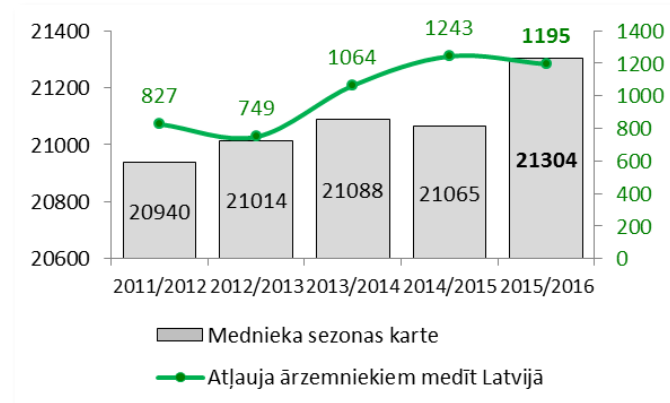
Šobrīd Latvijā ir derīgas vairāk nekā 35000 Dienesta izsniegtas mednieku apliecības un ziņas par šīm personām

1.19.att. Valsts meža dienestā eksaminēto mednieku un medību vadītāju kandidātu, skaits

tiek uzglabātas Dienesta elektroniskajā datu bāzē. 2015. gadā tika eksaminēti 1619 mednieku un medību vadītāju kandidāti. Izsniegtas, atjaunotas un apmainītas mednieku apliecības 10 293 medniekiem un 2083 medību vadītājiem.

Dienests 2015. gadā ir izsniedzis 21 304 mednieku sezonas kartes 2015./2016.gada medību sezonai. Izsniegtas 1195 atļaujas ārzemniekiem medīt Latvijas teritorijā.

1.20 .att. Valsts meža dienestā izsniegtās mednieka sezonas kartes un atļaujas ārzemniekiem medīt Latvijā, skaits

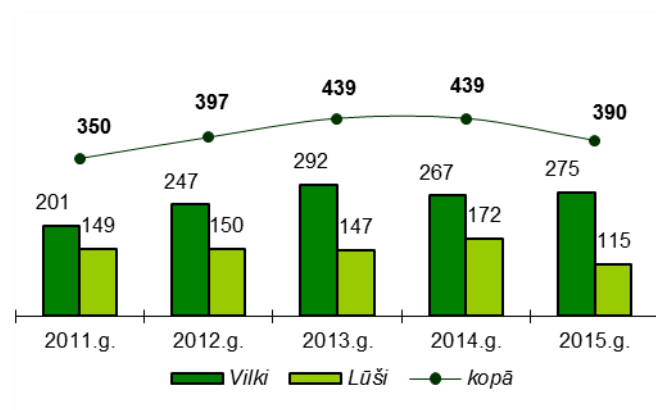
EIROPAS SAVIENĪBAS INTEREŠU SFĒRĀ IETILPSTOŠO DZĪVNIĒKU SUGU MONITORINGS

Vairākas Latvijā medijamo dzīvnieku sugas, kuru medīšanas intensitāte un vietējie vides apstākļi pilnībā nodrošina populāciju atjaunošanos vai pat pieaugumu, Eiropas valstu vai globālā mērogā ir apdraudētas un tādēļ iekļautas aizsargājamo sugu sarakstos. Šo sugu aizsardzību nosaka Latvijā ratificētas starptautiskās konvencijas un Eiropas Savienības valstu likumdošana. Taču minētie starptautiskie dokumenti pieļauj ar vietējiem apstākļiem saistītas atkāpes no vispārējām prasībām, ja vien vietējo specifiku pamato ar konkrētiem, regulāri ievāktiem datiem.

Dienests iesaistās Vides un reģionālās attīstības ministrijas apstiprināto sugu aizsardzības plānu īstenošanā un projekta “Lielo plēsēju populāciju stāvokļa izmaiņas medību ietekmē” pasākumos.

Monitoringa mērķis ir sistemātiski iegūt datus par starptautiski apdraudētu, bet lokāli plaši izplatītu sugu populāciju stāvokli saistībā ar pieļaujamām izmantošanas normām un paņēmieniem, proti, noteikt, vai populācijas sekmīgi atjaunojas pie esošās medību slodzes.

Dienests nosaka lielāko pieļaujamo vilku un lūšu nomedīšanas apjomu saskaņā ar sugu aizsardzības plāniem. 2015./2016.gada medību sezonā valstī nomedīti 275 vilki un 115 lūši.

1.21.att. Latvijā nomedīto vilku un lūšu skaits

1.9. KLIENTU APKALPOŠANA

Valsts meža dienesta struktūrvienības - virsmežniecības nodrošina klientu - meža īpašnieku vai tiesisko valdītāju, mednieku un citu interesentu apkalpošanu. Klientu pieņemšana ir organizēta 29 virsmežniecību mežniecībās. Dienesta klientiem ir būtiski zināt, ka mežniecībā ar iesniegumu var vērsties jebkura juridiska vai fiziska persona, jebkurš meža īpašnieks, neatkarīgi no savas juridiskās adreses vai meža īpašuma atrašanās vietas, un, iesniegumā norādot atbildes saņemšanas veidu- klātienē vai elektroniska dokumenta veidā, atbilde attiecīgi tiks sniegta.

Dienesta mežniecībās:

- sniedz privātpersonām informāciju par Dienesta struktūrvienībām, pakalpojumu veidiem, saņemšanas kārtību un nepieciešamiem dokumentiem;
- pieņem privātpersonu iesniegumus un izsniedz atbildes;
- sniedz normatīvajos aktos noteiktos Valsts meža dienesta pakalpojumus

Valsts meža dienesta mežniecības atrodas

Aizkrauklē,	Cēsīs,	Inčukalnā,	Limbažos,	Rēzeknē,	Valkā,
Alūksnē,	Daugavpilī,	Jelgavā,	Ludzā,	Rīgā, Saldū,	Valmierā,
Babītē,	Dobelē,	Jēkabpilī,	Madonā,	Smiltenē,	Ventspilī.
Bauskā,	Grobiņā,	Krāslavā,	Ogrē,	Talsos,	
Balvos,	Gulbenē,	Kuldīgā,	Preiļos,	Tukumā,	

1.10. MEŽA VALSTS REĢISTRS

Dienests uztur vienu no valstī nozīmīgākajām meža resursu datu bāzēm – Meža valsts reģistru, kas ir informācijas sistēma par mežu un tajā notikušo saimniecisko darbību. Meža valsts reģistrs tiek aktualizēts, fiksējot informāciju par veiktajām meža inventarizācijām un faktiski veikto saimniecisko darbību. Reģistra dati kalpo par atbalstu meža apsaimniekošanas normatīvo aktu ievērošanas uzraudzībai, mežaudžu vērtības un meža zemes kadastrālās vērtības noteikšanai un valsts un ES atbalsta programmu administrēšanai.

Pārskata periodā Dienesta informācijas sistēmu attīstība gājusi divus paralēlus attīstības ceļus – no vienas puses tikusi uzturēta jau esošā Meža valsts reģistra informācijas sistēma – sistēma papildināta ar iespēju saņemt un reģistrēt cirsmu skices, ko iesniedz AS „Latvijas valsts meži”. Tāpat arī esošā sistēma papildināta ar sertificēto meža inventarizācijas veicēju un to veikto darbu kvalitātes uzskaites moduli. Nozīmīga bijusi arī Meža resursu reģistra departamenta darbinieku iesaistīšanās jaunā parauga mednieku/medību vadītāju apliecību sagatavošanas procesā – izstrādātas lietotnes gan jauno apliecību reģistrēšanai, gan arī sniegts atbalsts apliecību tehniskajā sagatavošanā. No otras puses tika pabeigts Dienesta jaunās ģeotelpiskās informācijas sistēmas projekts (VMD ĢIS) un 2015.gada decembrī uzsākta šī projekta ieviešana. VMD ĢIS savu darbību uzsāks 2016.gada janvārī.

1.11. KVALITĀTES VADĪBA, IEKŠĒJAIS AUDITS UN KONTROLE

KVALITĀTES VADĪBAS SISTĒMA

2015. gada laikā tika izstrādātas jaunas un pilnveidotas esošās procedūras. Procedūru ieviešana veicina vienotu izpratni Dienesta pamatdarbības jautājumos un uzlabo sniegto pakalpojumu kvalitāti.

KONTROLE

Dienests 2015. gadā turpināja darbu pie iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanas. Saskaņā ar aktualizēto Dienesta kontroles procedūru tiek veikts iekšējās kontroles novērtējums vadības un atbalsta, un pamatdarbības jomās. Virsmežniecībām ir noteikti iekšējās kontroles pārbaūžu apjomi, noteikta kārtība informācijas sniegšanai Dienestam par veikto pārbaūžu rezultātiem.

2015. gadā virsmežniecības veica iekšējās pārbaudes 327 mežziņu apgaitās no 360, tajās piedalījās 103 virsmežniecību administrācijas darbinieki un vecākie mežziņi, 2015. gadā virsmežniecībām uzdotais uzdevums, veikt pārbaudes 65% apgaitu, pārbaudot katrā vismaz 7 objektus 3 īpašumos, ir izpildīts visās virsmežniecībās. Pēc šādiem kritērijiem pārbaudes veiktas 289, jeb 80% no visām mežziņu apgaitām.

Dienesta centrālā administrācija 2015. gadā veica kontroli sekojošās pamatdarbības un Vadības un atbalsta jomās:

1. meža inventarizācija;
2. meža ugunsapsardzība;
3. vides aizsardzība;
4. Medību likuma ievērošanas uzraudzība;
5. koksnes resursu ieguve;
6. autotransporta izmantošana;
7. lietvedība;
8. personāla vadība;
9. datu aizsardzība;
10. likuma Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā ievērošana.

Dienesta centrālās administrācijas organizētā kontroles grupa, kura sastāv no 22 virsmežniecību deleģētiem speciālistiem, 7 virsmežniecībās veica mežziņu un vecāko mežziņu darbības un pieņemto lēmumu pārbaudes dabā 59 apgaitās, 159 īpašumos.

Regulāri tiek veikta kontrole par pārbaudēs konstatēto neatbilstību novēršanu noteiktajos termiņos. Dienesta amatpersonu iespējamā atbildība normatīvo aktu prasībām neatbilstošu lēmumu pieņemšanā tiek vērtēta ierosinātajās disciplinārlietās. Lai uzlabotu iekšējās

kontroles sistēmu Dienestā un novērstu pārbaudēs identificētās problēmas, kas var novest pie neatbilstību rašanās, pēc katras kontroles tiek apstiprināts ieteikumu ieviešanas grafiks.

Kontroles un uzraudzības daļa koordinē Dienesta pretkorupcijas pasākumu plāna aktualizāciju un izpildi.

KOKMATERIĀLU REGULA

2013. gada 3. martā visās ES dalībvalstīs stājās spēkā Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 20. oktobra regula Nr. 995/2010, ar ko nosaka pienākumus tirgus dalībniekiem, kas laiž tirgū kokmateriālus un koka izstrādājumus, jeb ES Kokmateriālu regula (turpmāk – Regula). Regulas mērķis ir mazināt nelikumīgi iegūtu kokmateriālu nonākšanu Eiropas Savienības tirgū, tādējādi cīnoties ar nelegālu mežu izciršanu visā pasaulē.

Dienests ir kompetentā iestāde, kas atbildīga par Regulas piemērošanu un kontroles veikšanu Latvijā. 2015. gadā Dienests turpināja pilnveidot uzraudzības sistēmu, informēt tirgus dalībniekus par Regulas prasībām un piedalīties Regulas ieviešanai nepieciešamo normatīvo aktu grozījumu projektu izstrādē. Dienests darbojās Eiropas Komisijas ar Regulu saistītajā Komitejā un Ekspertu grupā un sadarbojās ar Latvijas un ārvalstu nevalstiskajām organizācijām un dažādām ieinteresētajām pusēm. 2015. gada gaitā Dienests veica izlases veida pārbaudes tirgus dalībnieku vidū, kuri importē kokmateriālus vai koka izstrādājumus. Atbildīgās amatpersonas pārbaudīja tirgus dalībnieku risku novērtēšanas sistēmas un to, kā risku novērtēšana tiek piemērota produktiem, kuri tiek laisti tirgū.

Lai gan Regula attiecas arī uz ES iegūtajiem kokmateriāliem, Dienests uzskata, ka tirgus dalībniekiem, kuri laiž tirgū vietējas izcelsmes (Latvijā iegūtus) kokmateriālus, papildus darbības likumības pārbaūžu nodrošināšanā nav jāveic, jo Latvijā to nodrošina koku ciršanu, dabas aizsardzību, kokmateriālu apriti un ar nodokļiem apliekamo darbību regulējošo normatīvo aktu prasības.

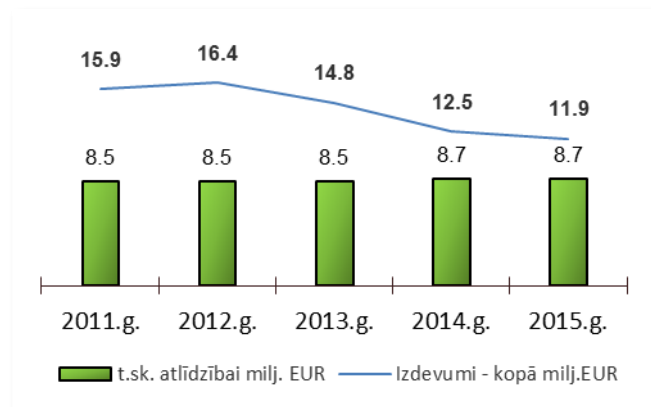
Bez tirgus dalībniekiem, Dienests var pārbaudīt arī tirgotājus, kuri pērk un pārdod jau ES tirgū laistos kokmateriālus un koka izstrādājumus. Regula paredz arī to, ka ik pa diviem gadiem kompetentajai iestādei jāpārbauda tās pārraudzības organizācijas, kuras palīdz tirgus dalībniekiem izpildīt Regulas prasības un kuru pakalpojumus tirgus dalībnieki izmanto, tomēr 2015. gadā formālas pārraudzības organizāciju pārbaudes nebija nepieciešams.

2. FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI

2015. gadā Dienesta darbības nodrošināšanai tika izlietoti finanšu līdzekļi no sekojošām valsts budžeta programmām un apakšprogrammām:

1. Programma 24.00.00 „Meža resursu ilgtspējības saglabāšana” apakšprogramma 24.01.00 „Meža resursu valsts uzraudzība” ar kopējo finansējumu izdevumiem 11,9 milj. EUR.

Salīdzinot ar 2014. gadu, apstiprinātais Dienesta finansējums budžeta izdevumiem ir samazinājies par 0,6 milj. EUR, kā arī samazinājušies budžeta ieņēmumi par sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi. 2015. gada Dienesta budžeta ieņēmumu un izdevumu samazinājums, saistīts ar Dienesta struktūrvienības Meža pētīšanas stacijas, kura nodarbojas ar valsts zinātniskās izpētes mežu apsaimniekošanu, nodošanu Zemkopības ministrijas pārraudzībā esošajām publiski atvasinātām personām LLU un LVMI “Silava” no 2014. gada 1. aprīļa.

2.1.att. Dienesta budžeta izdevumu izmaiņas, milj. EUR

2.1.tabula

Budžeta programmas 24.00.00 „Meža resursu ilgtspējības saglabāšana”, apakšprogrammas 24.01.00 „Meža resursu valsts uzraudzība” finansējuma izlietojums, EUR

Nr. p.k.	Rādītājs	2014. gadā (faktiskā izpilde)	2015. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde (naudas plūsma)
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):	12 400 568	11 803 013	11 797 607
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	11 892 679	11 660 934	11 660 934
1.2.	Ieņēmumi no budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	507 889	142 079	136 673
2.	Izdevumi (kopā):	12 513 163	11 914 633	11 908 702
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	11 736 011	11 383 138	11 377 207
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	777 152	531 495	531 495

Apakšprogrammas 24.01.00 „Meža resursu valsts uzraudzība” ietvaros Dienests ir apguvis finansējumu 349 440 EUR, kurš tika piešķirts jauno politikas iniciatīvu “Meža ugunsdrošības uzraudzības un ugunsdzēsības funkcijas nodrošināšana” realizēšanai un “Kokmateriālu regulas administrēšanai”. Par šo finansējumu 2015. gadā ir iegādāta viena autocisterna (217 679 EUR), kura tiks izmantota meža ugunsgrēku dzēšanai, tādejādi pamazām atjaunojot esošo specializētā autotransporta parku. Atjaunots specializētais inventārs meža ugunsapsardzībai un individuālie aizsardzības līdzekļi meža ugunsdzēsējiem gan sezonā, gan pastāvīgā darbā nodarbinātajiem, rekonstruēta daļa ēkas Inčukalnā, kura nepieciešama funkciju nodrošināšanai, kā arī sekmīgi tiek administrēta kokmateriālu regula.

2. Programma 65.00.00. "Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošana":

2.1. apakšprogramma 65.07.00 "Citu institūciju izdevumi Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošanai (2007-2013)" ar kopējo apstiprināto finansējumu izdevumiem 0,1 milj. EUR.

Apakšprogrammas ietvaros 2015. gadā Dienests turpināja realizēt IV kārtas projektu – "Esošo ugunsnovērošanas torņu (UNT) rekonstrukcija un jaunu UNT būvniecība". Dienests apguva 113 998 EUR, uzbūvējot vienu UNT.

2.2.tabula

Budžeta programmas 65.00.00 „Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošana”, apakšprogrammas 65.07.00 "Citu institūciju izdevumi Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošanai (2007-2013)” finansējuma izlietojums, EUR

Nr. p.k.	Rādītājs	2014. gadā (faktiskā izpilde)	2015. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde (naudas plūsma)
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):	1 552 639	113 999	113 998
	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	1 552 639	113 999	113 998
2.	Izdevumi (kopā):	1 552 639	113 999	113 998
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	-		
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	1 552 639	113 999	113 998

2.2 apakšprogramma 65.20.00 “Tehniskā palīdzība Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) apgūšanai (2014-2020)” ar kopējo apstiprināto finansējumu izdevumiem 0,2 milj. EUR.

Apakšprogrammas ietvaros, 2015. gadā Dienests saņēma finansējumu 20 pilna laika Dienesta speciālistu atlīdzībai no visām reģionālajām struktūrvienībām – virsmežniecībām, lai nodrošinātu Latvijas lauku attīstības programmas 2007. – 2013. un 2014.-2020. gadam mežsaimniecības nozares atbalsta pasākumu sekmīgu ieviešanu un šajos atbalsta pasākumos noteikto prasību izpildes uzraudzības nodrošināšanu. Finansējums tika saņemts no 2015. gada 1. maija.

2.3.tabula

Budžeta programmas 65.00.00 „Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošana”, apakšprogrammas 65.20.00 “Tehniskā palīdzība Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) apgūšanai (2014-2020)” finansējuma izlietojums, EUR

Nr. p.k.	Rādītājs	2014. gadā (faktiskā izpilde)	2015. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde (naudas plūsma)
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):	-	228 432	227 715
	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	-	228 432	227 715
2.	Izdevumi (kopā):	-	228 432	227 715
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	-	228 432	227 715
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	-	-	-

DIENESTA DARBĪBAS STRATĒGIJAS PLĀNOTĀS BUDŽETA PROGRAMMU UN APAKŠPROGRAMMU IETVAROS FINANSĒTĀS GALVENĀS AKTIVITĀTES UN TO MĒRĶI, PLĀNOTIE DARBĪBAS REZULTĀTI

Dienests savu stratēģiju veido, balstoties uz Meža un saistīto nozaru attīstības pamatnostādnēm 2014.- 2020. gadam, ZM darbības virzienu „Dabas resursu ilgtspējības saglabāšana”, „Nozaru uzņēmējdarbības attīstības veicināšana”, un ZM budžeta programmas „24.00.00. "Meža resursu ilgtspējības saglabāšana", apakšprogrammas 24.01.00. "Meža resursu valsts uzraudzība” finansējumu. Esošā finansējuma ietvaros Dienests nodrošina plānoto darbību rezultātīvu izpildi.

Dienesta darbības virzieni stratēģijas darbības laikā ir šādi:

1. Meža valsts reģistra uzturēšana ar mērķi nodrošināt aktuālu informāciju par meža resursiem un to izmantošanu.

2. Meža apsaimniekošanas uzraudzība ar mērķi nodrošināt meža apsaimniekošanas atbilstību normatīvo aktu prasībām.

3. Meža ugunsapsardzība ar mērķi nodrošināt meža zemēs ugunsdrošības prasību uzraudzību un meža ugunsdzēsību.

4. Tirdzniecības ar kokmateriāliem un koka izstrādājumiem uzraudzība ar mērķi mazināt nelikumīgu kokmateriālu ieguvu un apriti.

5. Medību uzraudzība ar mērķi nodrošināt medību resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu.

2.4.tabula

Darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji 2015. gadam

Darbības rezultāts	2015. gada faktiskie rādītāji
1.1. Nodzēsto meža ugunsgrēku platība, ha gada laikā	540
1.2. Nodzēsto ugunsgrēku skaits, gab. gada laikā	704
2.1. Inventarizēta un Valsts meža dienesta ģeogrāfiskās informācijas sistēmā (VMD ĢIS) uzturētā meža zemes platība, tūkst. ha	3360,0
2.2. Apsēkoto objektu skaits, tūkst. gab. gada laikā	112,2

*Saskaņā ar ZM 02.03.2015. rīkojumu Nr.31 "Par Zemkopības ministrijas, tās padotībā esošo iestāžu un pasākumu darbības rezultātiem rezultatīvajiem rādītājiem un to skaitliskajām vērtībām 2015. gadam".

SNIEGTIE PAKALPOJUMI

Dienests sniedz maksas pakalpojumus saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 17. septembra noteikumiem Nr.883 „Valsts meža dienesta maksas pakalpojumu cenrādis”.

2.5.tabula

Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem 2015. gadā, EUR

Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	Faktiskie ieņēmumi
Ieņēmumi par dokumentu izsniegšanu un kancelejas pakalpojumiem	5 119
Ieņēmumi par nomu un īri	40 388
Ieņēmumi par pārbaudēm, kuras saskaņā ar normatīvajiem aktiem veic Dienests - meža veselības stāvokļa, iestigoto platību un inventarizācijas datu pārbaudes, meža un meža zemes novērtēšana u.c. mežsaimnieciskie pakalpojumi	72 492
Citi pašu ieņēmumi	18 674
Kopā:	136 673

3. PERSONĀLS

Uz 2015.gada 31.decembri Dienestā apstiprinātas 662.3 amatu vietas. No tām:

- 536,5 valsts civildienesta ierēdņu amata vietas;
- 83 darbinieku amata vietas;
- 42,8 apkalpojošā personāla amatu vietas.

Uz 2015.gada 31.decembri faktiskais Dienestā nodarbināto skaits - 654.

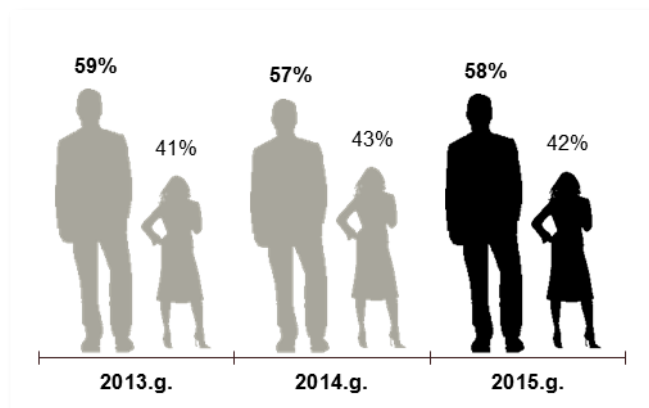
Lai nodrošinātu Dienestam noteikto funkciju – meža ugunsdrošības uzraudzība un ugunsgrēku ierobežošana izpildi, ugunsnedrošajā laika periodā nodarbināti 346 ārštata darbinieki (Meža ugunsdzēsības staciju vadītāji, specializēto automobiļu vadītāji, meža ugunsdzēsēji, ugunsnovērošanas torņu dežuranti un operatīvie dežuranti).

92% no Dienestā nodarbinātajiem ir augstākā izglītība (1.vai 2.līmeņa augstākā profesionālā izglītība, bakalaura, maģistra vai doktora grāds), 8 % - vidējā speciālā, vidējā vai pamata izglītība.

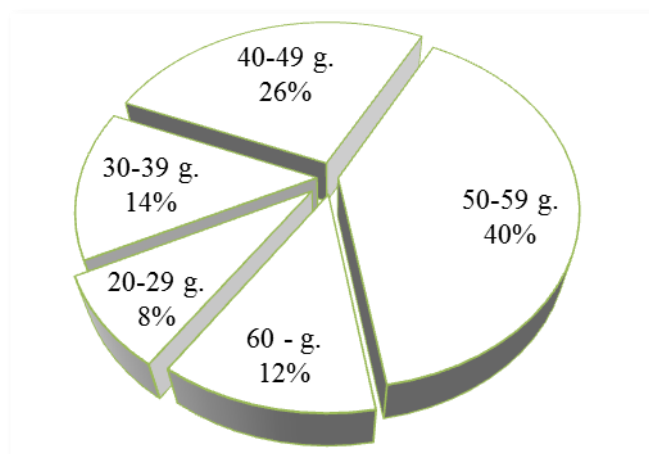
PERSONĀLA APMĀCĪBA

2015.gadā Dienesta nodarbināto apmācība nodrošināta pieejamo finanšu līdzekļu ietvaros, nosūtot nodarbinātos uz semināriem, kursiem un konferencēm. Apmācība notiek, piesaistot Dienesta speciālistus un organizējot seminārus un praktiskās apmācības, kā arī izmantojot Dienesta elektronisko apmācību un aptauju sistēmu.

Apzinot nepieciešamās mācību vajadzības, Dienesta teritoriālās struktūrvienības saviem nodarbinātajiem 2015. gadā noorganizējušas 140 teorētiskās un praktiskās apmācības, bet centrālā administrācija teritoriālo struktūrvienību speciālistiem noorganizējusi 17 iekšējās apmācības.

3.1.att. Dienestā nodarbināto sadalījums pa dzimuma grupām

3.2.att. Dienestā nodarbināto sadalījums pēc vecuma grupām

3.1.tabula

Dienesta personāla mainības rādītāji

Rādītājs	2013.g.	2014.g.	2015.g.
Personu skaits, ar kurām izbeigtas valsts civildienesta/darba tiesiskās attiecības	41	43	32
Personu skaits, ar kurām nodibinātas valsts civildienesta/darba tiesiskās attiecības	36	43	35
Personāla rotācijas koeficients (pieņemto skaits + atbrīvoto skaits)/vidējais strādājošo skaits)	0.113	0.13	0.103
Personāla atjaunošanās koeficients (pieņemto personu skaits/vidējais strādājošo skaits)	0.052	0.065	0.054
Vidējais strādājošo skaits, gadā	680	658	650

4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Dienestam kā valsts pārvaldes iestādei ir uzdevums informēt sabiedrību par meža un medību resursu stāvokli un izmantošanu, kā arī meža ugunsgrēkiem, tā ir noteikts Valsts meža dienesta nolikumā. Līdz ar to svarīgi ir tas, lai būtu pieejama ticama un patiesa informācija par to, kas notiek mežā. Pa darbības veidiem apkopota skaitliskā informācija dod iespēju iedzīvotājiem uzzināt un izprast kopējos procesus mežā, lai cilvēks mežu uztvertu kā kopumu, kā ekosistēmu, nevis tikai kā koksnes ieguves vietu.

Sabiedrībai vienmēr ir interesējis, kas notiek mežā, neatkarīgi no tā, kam mežs pieder. Dienests uztur un veido informācijas sistēmu par to, kāds ir mežs un ko tajā dara, tiek precizēta un aktualizēta datu bāze par inventarizētajām meža platībām un mežsaimnieciskajām darbībām mežā. Meža valsts reģistrs ir valstī nozīmīgākā datu bāze par visiem mežiem un procesiem, kas notiek tajos.

Dienesta mājas lapā internetā www.vmd.gov.lv jebkuram ir pieejama informācija par meža atjaunošanu, meža ieaudzēšanu, meža kopšanu, plānotajiem un faktiski izcirstajiem koksnes apjomiem, meža veselības stāvokli, dabas aizsardzības prasību ievērošanu mežā, reģistrētajiem meža ugunsgrēkiem un medību resursiem. Kā arī ir pieejama apkopotā informācija par konstatētajiem pārkāpumiem mežā, kas saistīti ar normatīvajos dokumentos noteikto prasību neievērošanu. Katru gadu visa statistiskā informācija tiek apkopota kompaktdiskā, kurā ikkatrs var atrast skaitļus par sev interesējošiem jautājumiem saistībā ar mežu ne tikai par valsti kopumā, bet arī atsevišķi pa pagastiem. Šāda statistiskā informācija tiek apkopota jau no 2001. gada un ikvienam ir pieejama mājas lapā.

Veicot uzraudzību un kontroli mežā, Dienesta darbinieki pārstāv sabiedrības intereses, lai tas, kas tiek darīts mežā, nelabvēlīgi neietekmētu mežu un lai, veicot konkrētas darbības, tiktu ievērotas normatīvajos dokumentos noteiktās prasības. Šis darbs lielāko tiesu nav uzreiz pamanāms, jo tas pārsvarā tiek veikts mežā, kur parastie cilvēki to neredz. Vienīgi meža īpašniekam iznāk ciešāka saskare ar mežzinī. Tāpēc, ļoti svarīgi ir atgādināt, ka mežā diendienā atrodas cilvēki, kuri redz, kas notiek mežā, kuri spēj izvērtēt, vai darbības, kas tiek veiktas, ir pamatotas un nav pretrunā ar normatīvajos dokumentos noteikto.

Pavasaris neizbēgami sākas ar meža ugunsgrēkiem un lielāka daļa no tiem ir, izcēlušies cilvēku vainas dēļ. Lai mežs pēc iespējas tiktu pasargāts no ugunsgrēkiem, katru pavasari valstī tiek noteikts meža ugunsnedrošais laikposms. Dienests, izsludinot meža ugunsnedrošo periodu, atkārtoti informē iedzīvotājus, par to, ko šajā laikā nedrīkst darīt mežā, lai neaizdegtos mežs. Ziņa par to tiek ievietota gan vietējos, gan centrālajos laikrakstos, gan ziņu aģentūrās, gan radio, gan televīzijā. Meža ugunsnedrošajā laikposmā aktuālā informācija par notikušajiem meža ugunsgrēkiem un izdegušajām meža platībām katru dienu tiek ievietota ziņu aģentūras LETA ziņu lentē un apkopojums par meža ugunsgrēkiem tiek ievietots Dienesta mājas lapā, kā arī pastāvīgi tiek atgādināts par to, ko mežā nedrīkst darīt meža ugunsnedrošajā laikposmā.

Darbā ar sabiedrību ir iesaistīti visi Dienestā strādājošie – gan centrālās administrācijas darbinieki, gan virsmežniecību darbinieki. Virsmežniecību speciālisti tiešā nozīmē atrodas tuvāk mežam un ir pieejami uz vietas, jo pārsvarā cilvēkus interesē konkrēti jautājumi, kas ir saistīti tieši ar viņa mežu, kad ar vispārīgo informāciju ir par maz. Lai tiktu aptverta lielāka mērķauditorijas daļa, komunikācija ar sabiedrību tiek veikta uz vietas virsmežniecībās – gan sadarbojoties ar vietējiem plašsaziņas līdzekļiem, gan organizējot seminārus par izmaiņām normatīvajos dokumentos, kuras nepieciešamas zināt meža īpašniekiem, gan veicot izbraukumus uz konkrētiem meža īpašumiem.

Viena no būtiskākajām mērķauditorijām Dienesta darbiniekiem ir meža īpašnieki un tā pārsvarā ir iedzīvotāju daļa, kas dzīvo laukos, kura joprojām ir konservatīva, un par visefektīvāko komunikāciju uzskata satikšanos ar speciālistu un aprunāšanos. Privāto mežu īpašnieki, kuriem ir lielas meža platības, komunikācijas jautājumiem pieiet daudz progresīvāk un pārsvarā izmanto internetu, kur ir atrodami gan Dienesta pakalpojumi, gan izmaiņas normatīvajos dokumentos.

Sabiedrības izglītošanas un informēšanas darbs ir jāveic katru dienu, lai veidotos izpratne gan par mežu kopumā, gan procesiem, kas tajā notiek, gan arī par sekām, kādas var būt nepārdomātai cilvēka rīcībai mežā. Jau kopš 1928. gada mežinieki rīko Meža dienas un tā jau ir tradīcija daudzus desmitus gadu. Būtiski ir saglabāt šo pēctecību un nepazaudēt to, lai arī gadiem ejot Meža dienas ir ieguvušas nedaudz citādu skanējumu. Dienesta darbinieki katru pavasari meža dienās gandrīz mēnesi ir kā informācijas sniedzēji un sadarbības partneri. Meža dienu pasākumos visā valsts teritorijā tiek aicināti piedalīties ne tikai meža darbinieki, bet arī tie, kuru ikdiena nav tieši saistīta ar mežu.

Dienesta teritoriālajās struktūrvienībās 2015. gadā Meža dienās tika noorganizēti 108 pasākumi, kuros līdzdarbojās kopumā ap 2,6 tūkstošiem dalībnieku un lielākā daļa no tiem bija skolēni. Meža dienu pasākumi tradicionāli ir ļoti daudzveidīgi – ik gadus tiek stādīts mežs, rīkotas apkārtnes sakopšanas un labiekārtošanas talkas, gatavoti un izlikti putnu būrīši, organizēti semināri par meža atjaunošanu un kopšanu, kā arī virkne konkursu, viktorīnu, mācību stundu skolēniem

gan par meža stādīšanu, gan koku un augu pazīšanu, gan par meža dzīvniekiem, gan par ugunsdrošību mežā. Vērienīgākais Meža dienu pasākums šogad bija Centrālvidzemes virsmežniecības teritorijā Priekuļos "Nāc līdzī, ejam mežā!" ar meža orientēšanos un gandrīz divdesmit dažādām pieturām par dažādām tēmām saistītām ar mežu, kur laipni tika uzņemti skolēni un ikviens dabas mīļotājs no tuvākiem un tālākiem Latvijas novadiem, pavisam pasākumā reģistrēti 1284 dalībnieki.

Informācija par to, kas notiek mežā, atbildes uz jautājumiem par mežu, viedokļi par problēmsituācijām ir atspoguļoti sarunās un intervijās dažādos plašsaziņas līdzekļos, arī televīzijas un radio veidotajos raidījumos /Panorāma, Bez tabu, Vides fakti, Reģionālā TV, LNT,TV3, Latvijas radio 1, Latvijas radio 4 u.c./ Dienesta darbinieki ir skaidrojuši aktuālos jautājumus un stāstījuši par kādu konkrētu izveidojušos situāciju mežā, ka arī piedalījušies nozares diskusijās par nozarei svarīgiem jautājumiem. Ļoti būtisks un sarežģīts bija skaidrojošais par jauno Dienesta Ģeogrāfiskās informācija sistēmu, turpinājās darbs situācijas skaidrošanā saistībā ar Āfrikas cūku mēra izplatīšanos mežacūku populācijā, kad sabiedrība intensīvi tika informēta gan par šo slimību, gan tās izplatīšanos, gan pasākumiem, kas nepieciešami meža cūku skaita regulēšanai. Un kā katru gadu intensīvi tiek runāts un skaidrots par ugunsdrošības noteikumu ievērošanu mežā. Lauku teritorijās sabiedrībai informācija par aktuālajiem un svarīgajiem jautājumiem mežā pieejama vietējos preses izdevumos un ar reģionālās televīzijas starpniecību. Par virsmežniecību darbinieku atbalstu, reģionālajos preses izdevumos bijusi 181 publikācija par notiekošo mežā un par Dienesta darbības jomām.

Dienestā darbojas uzticības tālrunis – automātiskais atbildētājs, kur jebkurš var izklāstīt savu problēmu vai uzdot jautājumu, pēc tam saņemot speciālistu atbildi.

5. PLĀNI 2016.GADAM

Kā vispārējo mērķi Dienests izvirza 2016. un turpmākajos gados strādāt efektīvāk, optimāli izmantojot finanšu un personāla resursus.

RISKI UN NESKAIDRĪBAS

Meža ugunsgrēku ierobežošanas un likvidēšanas darbu (kas ir tikai daļa no meža ugunsapsardzības funkcijas) izpildes organizācija, turpinot materiāli tehnisko resursu bāzes atjaunošanu un papildināšanu, tāpat kā 2015. gadā, ir viena no 2016. gada prioritātēm. Iespējamie riski saistīti ar valsts budžeta līdzekļu pieejamību šīs prioritātes īstenošanai.

PRIORITĀTES UN PLĀNI

Dienests turpinās aktīvi iesaistīties Zemkopības ministrijas rīkotajās darba grupās, kurās notiek ar Dienesta funkcijām saistīto normatīvo aktu grozījumu izstrāde. Iesaistoties minēto grozījumu izstrādē, Dienesta primārais uzdevums ir sakārtot savā kompetencē esošos jautājumus, kas saistīti ar uzraudzības un administrēšanas funkciju.

2016. gadā Dienests uzsāks administrēt maksimāli pieļaujamā koku ciršanas apjoma 2016. – 2020. gadam izpildi valsts mežos.

Sadarbībā ar Zemkopības ministriju plānots izstrādāt jaunu metodiku medījamo dzīvnieku populācijas stāvokļa novērtēšanai un pieļaujamā nomedīšanas apjoma noteikšanai.

Dienests pastiprināti strādās pie ikdienas darbā nepieciešamā aprīkojuma, īpaši pie specializētā ugunsdzēsības autotransporta atjaunošanas, instrumentu un tehnoloģiju ieviešanas, pie darba vides apstākļu uzlabošanas, pie darbinieku sociālajām garantijām (tai skaitā atalgojuma) lai nodrošinātu stabilu, konkurētspējīgu, augsti kvalificētu, kompetentu un ar jaunākajām tehnoloģijām apgādātu personālu.

Dienests turpinās attīstīt ārējo komunikāciju, informējot meža īpašniekus un sabiedrību par aktuālajiem jautājumiem.

Tiks veikta valsts un ES atbalsta pasākumu administrēšana un koordinācija, sadarbībā ar Lauku atbalsta dienestu.

2016. gada darba prioritāte ir Meža valsts reģistra informācijas sistēmas ieviešana produkcijā un specializētā meža ugunsdzēsības autoparka atjaunošana pieejamā finansējuma ietvaros.

Dienests turpinās uzlabot attālināti sniegto pakalpojumu pieejamību.

